

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET HRVATSKIH STUDIJA

Izv. prof. dr. sc. Vlatka Vukelić

**Program rada predloženika za dekana
Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu**

za mandatno razdoblje akademskih godina
2023./2024. – 2025./2026.

Zagreb, 2022.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3
1.1. VIZIJA, MISIJA I STRATEGIJA.....	5
1.2. KAPACITETI, SLABOSTI, PRILIKE, PRIJETNJE.....	7
1.3. SURADNJA SA SVEUČILIŠTEM U ZAGREBU I OSTALA MEĐUINSTITUCIJSKA SURADNJA.....	8
2. UPRAVLJANJE FAKULTETOM.....	9
2.1. ZAPOSLENICI.....	11
2.2. ZNANSTVENI ZAVOD.....	12
2.3. UČINKOVITOST LJUDSKIH POTENCIJALA.....	13
3. NASTAVA I STUDENTI.....	15
3.1. OPĆE NAPOMENE.....	15
3.2. UNAPRJEĐENJE KVALITETE NASTAVNE DJELATNOSTI.....	16
3.3. UPRAVLJANJE LJUDSKIM POTENCIJALIMA I NASTAVNA DJELATNOST.....	16
3.4. NOVI STUDIJSKI PROGRAMI.....	16
3.5. POSLIJEDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI (DOKTORSKI) STUDIJI I CJELOŽIVOTNO OBRAZOVANJE.....	18
3.6. STUDENTI.....	21
3.6.1. UNAPRJEĐENJE STUDENTSKOGA STANDARDA.....	22
3.6.2. UNAPRJEĐENJE RADA SA STUDENTIMA.....	22
3.6.3. ALUMNI.....	23
3.7. PROMIDŽBA STUDIJSKIH PROGRAMA.....	23
4. ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKI RAD I MEĐUNARODNA SURADNJA.....	28
4.1. UVODNE NAPOMENE.....	28
4.2. MEĐUNARODNA SURADNJA.....	28
4.3. SMJER ZNANSTVENIH ISTRAŽIVANJA.....	29
4.4. ČASOPIS KROATOLOGIJA.....	31
4.5. PREZENTACIJA ZNANSTVENOG RADA.....	31
5. RAZVOJNO-STRUČNI RAD.....	32
5. 1. KNJIŽNICA I NAKLADNIČKA DJELATNOST.....	33
6. OSIGURAVANJE KVALITETE.....	33
7. ETIKA.....	35
8. ZAKLJUČAK.....	37
ZAHVALA.....	40

1. Uvod

Fakultet hrvatskih studija (FHS) je sastavnica Sveučilišta u Zagrebu i djeluje u sljedećim poljima: filozofija i kulturologija, komunikologija, odgojno-obrazovne znanosti, povijest, psihologija i sociologija, a jedini je fakultet u Republici Hrvatskoj (RH) koji djeluje u poljima kroatologije te demografije i hrvatskoga iseljništva.

Time je fakultet jedinstven i prepoznatljiv u RH u obrazovnom, znanstveno-istraživačkom i stručnom smislu, a u strukovnom smislu nastavlja svoj zacrtani društveni cilj od osnutka. Naime, Fakultet hrvatskih studija počeo je kao inovativni projekt Sveučilišta u Zagrebu pod nazivom Sveučilišni komparativni studij hrvatske filozofije i društva tijekom ratne 1992. Od godine 1993. nosi naziv Hrvatski studiji. Jedan od važnih ciljeva Hrvatskih studija bio je uskladiti djelatnosti Sveučilišta u Zagrebu vezane uz znanstveno-istraživačko proučavanje i afirmaciju hrvatske kulture, povijesti i društva općenito u zemlji i svijetu. Važan dio institucijskoga formativnog puta priveden je kraju kada je 10. prosinca 2019. osnovana pravna osoba – javna ustanova Fakultet hrvatskih studija, razvojni sljednik prethodno navedenih sveučilišnih subjekata.

FHS je visoko učilište i znanstvena organizacija koja ima sljedeće zadatke: istraživati i proučavati hrvatsko društvo, državu, prostor, stanovništvo, iseljništvo, kulturu, hrvatsko civilizacijsko i povijesno naslijeđe u europskom i općesvjetskom kontekstu te o postojećim znanjima i novostečenim spoznajama poučavati u sustavu visokoučilišne naobrazbe, pri tome posebno njegujući hrvatski nacionalni, povijesni i kulturni identitet.¹

Djelatnosti Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu jesu:

1. ustrojavanje i izvođenje sveučilišnih studija, iznimno i stručnih studija, cjeloživotne naobrazbe i drugih oblika poučavanja, proučavanja i izobrazbe akademske razine, u znanstvenim područjima humanističkih i društvenih znanosti te u interdisciplinarnom području znanosti,
2. znanstveno-istraživačka i stručna djelatnost u znanstvenim područjima humanističkih i društvenih znanosti te u interdisciplinarnom području znanosti s posebnim fokusom na kroatološku, kulturološku, povijesnu, filološku, filozofsku, sociološku, informacijsko-komunikacijsku, demografsku, iseljeničku, identitetsku, psihologijsku, palijativnu i odgojno-obrazovnu problematiku,
3. osmišljavanje i ostvarivanje znanstvenih programa od strateškoga interesa za Republiku Hrvatsku,

¹ https://www.hrstud.unizg.hr/poziv?_v1=jcxmd6SX0az13LpkdIXIN669EL3H9Ucue7SkH5eTKOaeKvIFNTnkmhETo9V3FQAc7I0vxiQ6_xHIoJvnnvh-vI-7E7zEWCFLDutUPx8siPv7A8&_lid=117760

4. kulturna, nakladnička, knjižnična, arhivska, dokumentacijska, muzejska, informativna, medijska i informatička djelatnost,
5. pružanje predavačkih, istraživačkih, dokumentacijskih i savjetničkih usluga pri predlaganju, definiranju i izradi znanstvenih, stručnih, projekcijskih i modelskih studija, elaborata, ekspertiza i strategija,
6. obavljanje drugih djelatnosti koje unaprjeđuju osnovne djelatnosti.²

Ustrojbene jedinice Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu jesu:

Odsjek za demografiju i hrvatsko iseljništvo,
Odsjek za filozofiju i kulturologiju,
Odsjek za komunikologiju,
Odsjek za kroatologiju,
Odsjek za odgojno-obrazovne znanosti,
Odsjek za povijest,
Odsjek za psihologiju,
Odsjek za sociologiju,
Znanstveni zavod,
Centar za učenje hrvatskoga jezika,
Knjižnica i
Dekanat.

Na Fakultetu hrvatskih studija izvode se preddiplomski, diplomski i poslijediplomski doktorski studijski programi iz područja društvenih i humanističkih znanosti te iz interdisciplinarnoga područja znanosti, podijeljeni u skladu s Bolonjskim modelom: preddiplomski studiji traju tri godine (šest semestara), diplomski studiji traju dvije godine (četiri semestra), a integrirani studiji traju pet godina (deset semestara). Moguć je upis diplomskih studija i za studente koji su završili srodne preddiplomske studije na nekom drugom visokom učilištu (uz eventualno polaganje unaprijed propisanih razlikovnih ispita kao uvjeta upisa u završnu godinu studija). Na preddiplomskoj razini neki se studijski programi mogu studirati samo kao dvopredmetni (Demografija i hrvatsko iseljništvo te Filozofija i kultura), a neki kao dvopredmetni i jednopredmetni (Komunikologija, Kroatologija, Povijest, Pedagogija i Sociologija), a Psihologija zbog svojih specifičnosti isključivo jednopredmetno. Na diplomskoj razini neki su studiji dvopredmetni (Filozofija, Hrvatski latinitet, Kroatologija, Povijest i Sociologija), neki dvopredmetni i jednopredmetni (Kroatologija, Povijest i Sociologija), a neki za sada jednopredmetni (Psihologija i Komunikologija).³

² https://www.hrstud.unizg.hr/images/50014245/Odluka_o_osnivanju_Fakulteta_hrvatskih_studija.pdf

³ https://www.hrstud.unizg.hr/studiji/?v1=B3Ef_xWhL6iwKXWxz5qvSPBkoamwxacwF3_WKcmeOjMOEnPansJQMDXdp93vVLfCs_1erh60njvFtySgsow6VcbTK6DE5EAzW984OLPkZRg4ihdg&lid=76762

Studiranjem na Fakultetu hrvatskih studija stječu se napredna znanja i sposobnosti za samostalno obavljanje znanstveno-istraživačkih poslova u institucijski registriranim poljima. Interdisciplinarno profilirane studijske grupe u konačnici oblikuju stručne kadrove prilagodljive različitim uvjetima na tržištu rada. Svrhovitost različitih i raznorodnih studijskih grupa, a s obzirom na obrazovne, znanstvene, kulturne, društvene i gospodarske potrebe te potrebe tržišta rada, nalazi se u formiranju stručnjaka koji mogu sudjelovati u nizu stručnih djelatnosti potrebnih za funkcioniranje suvremenog hrvatskog društva.

U društvenom okruženju Europske unije te u društvenoj, kulturnoj i gospodarskoj otvorenosti Republike Hrvatske europskom i svjetskom tržištu, mogućnost razvoja orijentirana je na znanstveno-učilišnu infrastrukturu. Studijski programi Fakulteta hrvatskih studija svojim sadržajem i izvođačima istih usmjereni su osposobljavanju kreativnih, poduzetnih i inovativnih osoba koje su jamstvo razvoju znanosti i društva. Naglasak na komparativnom i interdisciplinarnom pristupu doprinijet će novim nastavnim i istraživačkim spoznajama i očuvanju hrvatskog identiteta, a kroz upućenost na europsko sveučilišno okruženje, omogućit će prijeko potrebno pozicioniranje hrvatskih društveno-humanističkih znanosti te otvaranje novoga znanstvenoga prostora na europskom znanstvenom obzorju. FHS se stavlja pred izazov adekvatne prilagodbe znanja koja su studentima potrebna, ali i angažmana nastavnika u znanstveno-istraživačkom radu koji je od ključne važnosti za razvoj znanja nastavnika i osvješćivanja značaja u sudjelovanju i prijavama znanstveno-istraživačkih projekata.

1.1. Vizija, misija i strategija

Vizija FHS je u punoj mjeri dosegnuti razinu prepoznatljive visokoobrazovne ustanove iz područja društvenih, humanističkih i interdisciplinarnih znanosti, integrirane u Europski prostor visokog obrazovanja kao i Europski istraživački prostor u kojem je ključan partnerski odnos studenata i nastavnika te relevantnih pravnih subjekata.

Pri tome je FHS ustanova koja izvodi i koordinira znanstveno-nastavne i znanstveno-istraživačke djelatnosti u području društvenih i humanističkih znanosti te u interdisciplinarnom području znanosti, a osobito u proučavanju hrvatskoga društva te u polju proučavanja i afirmacije hrvatske znanosti, obrazovanja i kulture u Republici Hrvatskoj i svijetu. Naša je misija ustrojavanje, izvođenje i koordiniranje znanstveno-istraživačke djelatnosti te znanstveno-nastavnih projekata i programa u cjelini društvenog i humanističkog područja, kao i u relevantnim poljima interdisciplinarnog područja znanosti s posebnim interesom za proučavanje različitih sastavnica hrvatskog društva unutar i izvan Republike Hrvatske te za njihov dugoročno održiv i usklađen razvoj. Fakultet hrvatskih studija izvodi i koordinira djelatnosti iz djelokruga Sveučilišta u Zagrebu, drugih visokih učilišta u Republici Hrvatskoj i javnih istraživačkih instituta, kao i ustanova usmjerenih na proučavanje hrvatskog društva te na proučavanje i afirmaciju hrvatske kulture, obrazovanja i znanosti, te se angažiraju u uspostavi i povezivanju srodnih ustanova u Republici Hrvatskoj i u svijetu.

Viziju svojega razvoja FHS može postići visokom kvalitetom i jasnom identitetskom prepoznatljivošću obrazovnoga procesa na fakultetu temeljenoga na integraciji znanstveno-istraživačkoga, nastavnoga i stručnoga rada te većom primjenom praktičnoga znanja.

Potvrda koju je Ministarstvo znanosti i obrazovanja izdalo 4. siječnja 2021.⁴ u postupku reakreditacije, prilika je za ostvarenje Vizije fakulteta kroz Akcijski plan i izradu nove **Strategije razvoja fakulteta za razdoblje od 2023. do 2028. godine.**

Prema *Strategiji razvoja Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu za razdoblje od 2011. do 2015.*⁵ kao strateški ciljevi ustanove u tadašnjem pravnom položaju navedeni su:

1. Profiliranje ustanove kao znanstveno-nastavne i znanstveno-istraživačke sastavnice Sveučilišta u Zagrebu koja, samostalno, ali i kroz koordiniranje aktivnosti drugih ustanova u sustavu znanosti i visokog obrazovanja, ustrojava i izvodi kvalitetne studijske programe i programe cjeloživotnoga učenja temeljene na ishodima obrazovnog procesa i rezultatima znanstvenih istraživanja sukladno potrebama tržišta rada te lokalne i šire zajednice.
2. Unaprjeđenje materijalnih, kadrovskih i organizacijskih uvjeta poslovanja
3. Daljnji razvoj sustava osiguravanja kvalitete
4. Održavanje i razvoj postojećih i uspostavljanje novih partnerskih odnosa sa strateški zanimljivim domaćim i međunarodnim visokoobrazovnim i znanstvenoistraživačkim ustanovama, naročito s ustanovama koje rade na programima posvećenima hrvatskom društvu, jeziku i kulturi
5. Razvoj institucijske suradnje sa subjektima izvan sustava visokog obrazovanja i znanosti.

Iz daljnjeg razvoja ustanove razvidno je kako se velik dio ovih ciljeva ostvario, međutim kod jednog dijela postavljenih ciljeva uočljive su poteškoće u dinamici njihova ostvarenja.

Značenje FHS-a u nacionalnim okvirima, s obzirom na sve navedeno, je neupitno. Osim toga, FHS je institucija koja može ponuditi rješenja za čitav niz suvremenih problema i izazova koji se nameću u svijetu i u RH, a vezana su uz društveno-humanističku komponentu.

Bitne strateške odrednice FHS-a danas definirane su *Strateškim programom znanstvenih istraživanja Hrvatskih studija u razdoblju od 2018. do 2023. godine.*⁶ Strategijom za razdoblje od 2023. do 2028. godine želim osigurati kontinuitet strateškoga razvoja fakulteta koja mora uključivati stalnu prilagodbu i primjerene promjene u procesu obrazovanja i znanstvenih istraživanja, kako bi fakultet bio što konkurentniji u međunarodnim okvirima i čime bi postao ravnopravan dionik Europskoga prostora visokog obrazovanja (*European Higher Education Area - EHEA*) i Europskoga istraživačkog prostora (*European Research Area - ERA*). Nova strategija

⁴ <https://www.azvo.hr/hr/vrednovanja/postupci-vrednovanja-u-visokom-obrazovanju/reakreditacija-visokih-ucilista/rezultati-vrednovanja-rvu>

⁵ https://www.hrstud.unizg.hr/download/repository/Strategija-razvoja-Hrvatskih-studija_26_06_11_prihvaceno-lektorirano1.pdf

⁶ https://www.hrstud.unizg.hr/news/38352/ZNV_20180131_7_Strateski_program_znanstvenih_istrazivanja.pdf

razvoja FHS-a mora biti temeljena na snažnoj povezanosti Fakulteta s vodećim, u osnovnim djelatnostima, srodnim pravnim subjektima i partnerstvima s drugim fakultetima, na jakoj suradnji sa strukovno srodnim udrugama, nadležnim ministarstvima, institutima, lokalnom samoupravom i na regionalno prepoznatljivim programima cjeloživotnoga obrazovanja i usavršavanja. Ovi procesi moraju pak biti utemeljeni na visokoj kvaliteti znanstvenoga i obrazovnog procesa. U ostvarenju ovih ciljeva FHS opetovano treba ulagati napore u pružanje odgovarajuće administrativne i financijske podrške za pripremu i provedbu visokostručnih, edukacijskih i znanstvenih projekata, stručnih osposobljavanja, znanstvene aktivnosti i dr. Funkcionalno povezivanje unutar FHS-a i izvan njega, promicanje kulture kvalitete u svim aspektima djelovanja (nastava, znanost i stručna suradnja), međunarodna prepoznatljivost u visokom školstvu i znanstvenim istraživanjima, spremnost na promjene u skladu s novom državnim razvojnom strategijom, uzimajući u obzir osobine novih generacija studenata te **jačanje prepoznatljivosti (kvalitetnoga strukovnog brendiranja) u društvu važne su odrednice FHS-a u trećem desetljeću 21. stoljeća.**

Sudjelovanjem u nacionalnim i međunarodnim projektima FHS može u značajnoj mjeri ostvariti vlastitu razvojnu perspektivu, prije svega kroz jačanje znanstvene infrastrukture, umrežavanjem istraživačkih aktivnosti djelatnika FHS-a, ali i kroz povećanje opsega i podizanje kvalitete znanstveno-istraživačke djelatnosti na razinu koja osigurava konkurentnost i vidljivost fakulteta u područnom, ali i Europskom istraživačkom prostoru.

Promicanje kvalitete u svim segmentima poslovanja prioriteta su FHS-a, a cilj je zadovoljiti potrebe, prije svega studenata kroz kvalitetnije obrazovanje i opremljenije stručno-praktične učionice i predavaonice. FHS mora osvijestiti specifičnosti novih naraštaja studenata, ali i društvenih promjena u svijetu. Sve to uvjetuje i jedan dio promjena studijskih programa, a s obzirom na promjene zahtjeva i potreba tržišta rada. Stoga se ovoj društvenoj stvarnosti treba dodatno posvetiti prilikom izrade nove strategije razvoja FHS-a.

1.2. Kapaciteti, slabosti, prilike, prijetnje

Kao predloženica za dekanicu svjesna sam važnosti narednoga razdoblja za FHS i Sveučilište u Zagrebu. U proteklom razdoblju bili smo suočeni s brojnim izazovima: djelomična reakreditacija studijskih programa, pandemija COVID-19, elementarne nepogode, smanjenje broja upisanih studenata uslijed negativnih demografskih trendova, financiranje znanstveno-istraživačkoga i nastavnoga rada, novi Temeljni kolektivni ugovor te Kolektivni ugovor za znanost i visoko obrazovanje. Sada je vrijeme kada FHS treba sagledati vlastite:

- ✓ **kapacitete** (značajan ljudski potencijal za multidisciplinarna i interdisciplinarna znanstvena i stručna istraživanja, djelovanje u području društvenih, humanističkih i

interdisciplinarnih znanosti, znanstveni časopis *Kroatologija*, studentske udruge, prepoznatljivost fakulteta)

- ✓ **slabosti** (nepostojanje studija na engleskom jeziku, studijski programi „bez studenata“, slaba studentska i djelatnička mobilnost, ograničenja u provedbi terenske nastave i stručne prakse studenata, manji broj upisanih studenata, slabiji prihodi)
- ✓ **prilike** (akreditacija novih studijskih programa na hrvatskom i engleskom jeziku, stvaranje prilika za suradnje sa strukovno srodnim pravnim subjektima, opremanje stručnih učionica, akreditacija novih specijalističkih studija, konačno korištenje sredstava iz EU fondova, prijave projekata Hrvatske zaklade za znanost (HRZZ), Obzor 2020, Erasmus+ i bilateralnih projekata, kvalitetnija suradnja sa stručnim i znanstvenim udrugama koje djeluju u području djelatnosti FHS-a)
- ✓ **prijetnje** (potencijalni gubitak dopusnice, slabiji interes srednjoškolaca za polja u kojima FHS izvodi nastavu, demografska i gospodarska kriza i slabije zapošljavanje studenata FHS-a, još manji financijski prihodi).

Na temelju takvih i dubljih analiza, jasno definiranih ciljeva i indikatora provedbe istih, treba postaviti prioritete za razdoblje koje slijedi.

U svojem programu prednost dajem novim prilikama te ispravljanju slabosti. Također, vlastita znanja i stečena iskustva planiram iskoristiti u svrhu praktičnoga povezivanja FHS-a s onim realnim sektorom koji će jamčiti daljnje profesionalno usavršavanje i napredovanje naših studenata. U znanstveno-istraživački i stručni rad FHS-a potrebno je aktivnije uključivati i studente FHS-a kako bi i na taj način bili spremniji za tržište rada u RH kao i svim drugim zemljama Europske unije, a sve s ciljem lakšega pronalaska budućega poslodavca.

Uspješnost i prepoznatljivost FHS-a ovisi o doprinosu i radu svih zaposlenika, korištenjem potencijala svakog pojedinca. Shodno tome, nastojat ću pružiti maksimalnu podršku nastavnom i nenastavnom osoblju u njihovu radu, posebno u prijavljivanju i administriranju domaćih i međunarodnih projekata. Usklađeni zajednički rad (kolektivna združenost), razumna kadrovska politika i uvažavanje različitosti može biti prednost svake organizacije, ne zaboravljajući pri tome da **studenti trebaju biti u središtu čitavoga procesa poučavanja i istraživanja.**

1.3. Suradnja sa Sveučilištem u Zagrebu i ostala međuinstitucijska suradnja

Suradnja sa Sveučilištem u Zagrebu i njenim čelnicima, sveučilišnim tijelima i službama bit će od izuzetne važnosti za realizaciju Programa rada dekana. Potpora Sveučilišta je ključna u dva najvažnija područja: studiji i studiranje te znanost i istraživanje. Prema strateškim

odrednicama FHS-a temelj našeg stručnog djelovanja jest kvalitetna i iskrena suradnja sa Sveučilištem. Sveučilište u Zagrebu u FHS-u je prepoznalo ključnog partnera u razvoju inovativnih studijskih programa, važnih u segmentu njegovanja nacionalnog identiteta, naročito u eri brzo napredujućeg globalizma. Međutim, ovo ukazano povjerenje nosi i mnoge odgovornosti. S time u vezi cilj mog dekanskog mandata biti će opravdati ukazano povjerenje, kako u institucijskom, tako i u razvojnom segmentu. Tako će u razdoblju koje slijedi biti nužno precizno pozicioniranje FHS-a unutar korpusa sastavnica Sveučilišta u Zagrebu. U tom će procesu unaprijediti dosadašnje i razviti nove modele suradnje FHS-a sa Sveučilištem u Zagrebu, ali i njegovim sastavnicama. Suradnja će se, kao i do sada, nastaviti kroz aktivnosti u Senatu Sveučilišta, Vijeću društveno-humanističkog područja, radnim tijelima Sveučilišta itd. Uz navedeno, **suradnja s ostalim sastavnicama** našega Sveučilišta može biti važna za zajedničke projekte i programe. Promjene koje su već započele u društveno-sinergijskom smislu nužno nas usmjeravaju jedne na druge, što može doprinijeti **jačanju sveučilišne pa potom i međunarodne suradnje**, u cilju poboljšanja kvalitete studija i spremnosti na nove izazove tržišta.

2. Upravljanje fakultetom

Fakultetom hrvatskih studija se upravlja u skladu s temeljnim zakonima RH u području znanosti i visokog obrazovanja: *Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju* (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07 – OUSRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 – OUSRH i 60/15 – OUSRH i 131/17 - OUSRH), *Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju* (NN 45/09) i *Zakonom o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (NN 107/07, 118/12).

Postojeći zakonodavni okvir za financijsko upravljanje i kontrole u javnim institucijama, prije svega *Zakon o proračunu* (NN 87/08, 136/12, 15/15), *Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru* (NN 78/15, 102/19) i *Zakon o fiskalnoj odgovornosti* (NN 111/18) definiraju odgovornost dekana kao čelnika ustanove za zakonito, svrhovito, učinkovito, ekonomično i djelotvorno raspolaganje proračunskim i vlastitim prihodima. S obzirom na navedeno **dekan fakulteta je osoba odgovorna za poslovanje fakulteta, za financijske učinke i rizike koji proizlaze iz poslovanja te za kontrolne aktivnosti koje moraju biti uspostavljene radi učinkovitog funkcioniranja sustava financijskoga upravljanja**. Pored financijske odgovornosti i upravljanja nužno je osigurati i **kvalitetni model upravljanja ljudskim resursima** (praćenje karijere) koji su najvažniji za razvoj i prepoznatljivost fakulteta u akademskoj zajednici i društvu, poglavito u sad već započetim promjenama u znanosti i obrazovanju (tzv. škola za život, digitalizacija itd.), a što je nužno uskladiti i s potrebama tržišta rada.

Osim prethodno navedenih zakonskih propisa tzv. više razine, kao aktivna sastavnica Sveučilišta u Zagrebu, FHS djeluje i u skladu s temeljnim dokumentima Sveučilišta u Zagrebu: *Statutom Sveučilišta u Zagrebu* i *Pravilnikom o sustavu osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u*

Zagrebu iz 2018. godine. Cilj je osiguravanje kvalitete, izgradnja mehanizama za promicanje kvalitete i postizanje njezine visoke razine u obrazovnim i znanstvenim aktivnostima, te u stručnim i administrativnim djelatnostima.

Temeljni opći akt FHS-a jest *Statut FHS-a*.⁷ Fakultet organizaciju i poslovanje provodi i po nizu drugih internih akata, javno objavljenih na mrežnoj stranici fakulteta.⁸ Ustrojstvo FHS-a trenutno je zakinjuto za *Pravilnik o ustroju radnih mjesta*,⁹ zbog čega je otežano konkretiziranje radnih zadataka što se negativno reflektira na pitanja djelokruga i dinamike (rokova) izvršenja pojedinih poslova kao i odgovornosti za poduzete aktivnosti te u konačnici globalno ugrožava ažurnost i učinkovitost rada na Fakultetu. Upravo iz navedenih razloga, ovaj akt bit će jedan od prioriteta nove upravljačke strukture FHS-a. Pri tome bitnu ulogu ima započeta informatizacija poslovanja koju treba nastaviti. Kroz rad u sveučilišnim tijelima u kojima ću sudjelovati zastupat ću interese Sveučilišta u Zagrebu te interese FHS-a.

Kako je prethodno navedeno, a ovdje dodatno razrađeno, koeficijenti i napredovanja su važan element za razvoj FHS-a. Objektivnost napredovanja mora se kvalitativno valorizirati, uz uvažavanje ostvarenja strategije, misije i vizije FHS-a. Jedna od najvažnijih mandatnih zadaća biti će priprema i izrada fakultetskih akata koji trebaju pridonijeti zakonskom, a time i jednostavnijem i transparentnijem upravljanjem ustanovom.

⁷ https://www.hrstud.unizg.hr/images/50014245/Statut_FHS_procisceni_tekst_18.1.2021.pdf

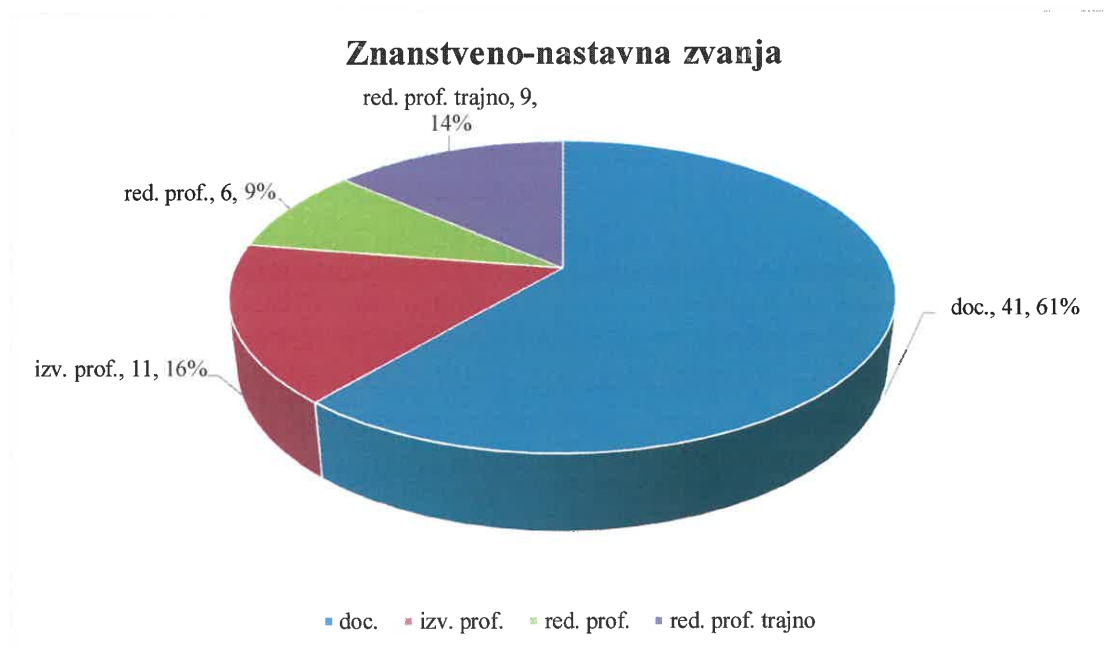
⁸ <https://www.hrstud.unizg.hr/akti>

⁹ Zakonska inačica Pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta.

2.1. Zaposlenici

Na FHS-u je zaključno s 23. kolovozom 2022. u radnom odnosu bilo 126 zaposlenika. Od toga je u znanstveno-nastavnom zvanju zaposleno 67 osoba, 3 poslijedoktoranda, 21 asistent, 1 viši predavač i 2 predavača. Na administrativnim (nenastavnim) poslovima zaposlene su 32 osobe. Na određeno vrijeme zaposlene su 33, a na neodređeno vrijeme 96 osoba.¹⁰

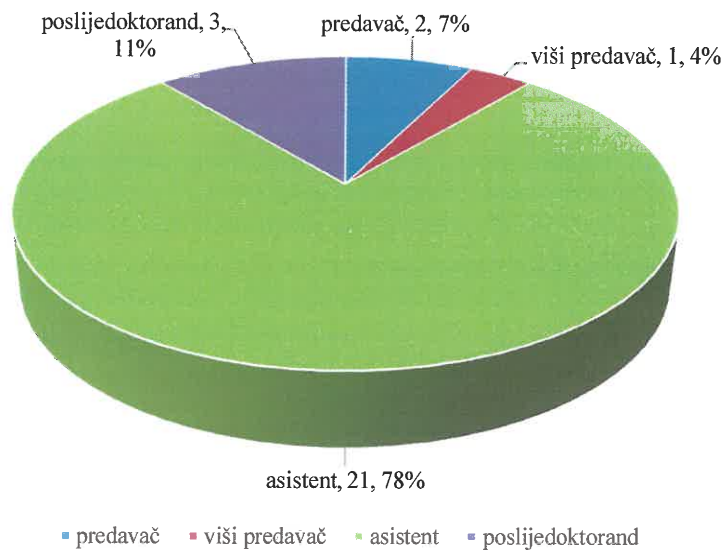
Zbog naputka Ministarstva znanosti i obrazovanja RH (MZO), kojim je uvjetovano da je napredovanje djelatnika u znanstveno-nastavnim, nastavnim i suradničkim zvanjima moguće tek oslobođanjem dijela zbirnoga koeficijenta ustanove uslijed odlaska djelatnika u znanstveno-nastavnom zvanju u mirovinu, kao i zbog zabrane zapošljavanja novih djelatnika na znanstveno-nastavna, suradnička i administrativna radna mjesta, razborita kadrovska politika FHS-a postaje ključni čimbenik njegova daljnjega razvoja. Izrazito je važno u narednom razdoblju osigurati dovoljan broj nastavnika za redovito i normalno odvijanje nastave u okviru studijskih programa FHS-a. To je velikim dijelom moguće postići kroz napredovanja poslijedoktoranada u znanstveno-nastavna zvanja. Pri tome treba težiti da se konsenzusom Fakultetskog vijeća i raspravama na vijećima odsjeka provede najpravedniji model raspodjele koeficijenata, kako bi se osigurala kvalitetna nastava i uzela u obzir posebnost svakoga pojedinog studijskog programa i opterećenost nastavnika i asistenata. Kadrovske planiranje, razvoj karijere i projekcija budućih potreba te unaprijed planirana zamjena za nastavnike koji odlaze u mirovinu, od ključnog su značaja za fakultet u cjelini.

Slika 1. Raspodjela znanstveno-nastavnoga kadra FHS-a, broj i postotak

¹⁰ Za razliku od veljače 2022., ukupan broj zaposlenih na FHS-u manji je za tri radna mjesta. Prema: https://www.hrstud.unizg.hr/images/50014245/6.1_Spolna%20ravnopravnost_FHS.PDF

Nastavna i suradnička zvanja

Slika 2. Raspodjela nastavnoga i suradničkoga kadra FHS-a, broj i postotak

Vezano za nastavna pitanja, potrebno je ojačati ulogu fakultetskih tijela koja je definirana u temeljnim dokumentima i aktima FHS-a, *Statutu FHS-a* i *Strateškom programu znanstvenih istraživanja Hrvatskih studija za razdoblje od 2018. do 2023. godine*. Ovdje posebno spominjem vijeća pojedinih odsjeka, koja su prema *Statutu FHS-a* zadužena za sva pitanja vezana uz unaprjeđenja studijskih programa, sukladno dogovoru s Upravom FHS-a.

2.2. Znanstveni zavod

Znanstveni zavod je temeljna znanstvena ustrojbeno jedinica fakulteta, koji treba imati važan utjecaj u kreiranju razvoja znanstveno-istraživačkoga i visokostručnog rada, a ne samo kroz Dekanski kolegij, Povjerenstva i Odbore. Njegova je zadaća okupljanje i umrežavanje znanstvenika usredotočenih na suvremene istraživačke teme povezane s vizijom i misijom FHS-a, koji predstavljaju međunarodno kompetitivnu i prepoznatljivu skupinu po kakvoći i opsegu znanstvene produkcije, sposobnu za učinkovitu međunarodnu suradnju i važan prinos razvoju znanosti i visoke naobrazbe. Svrha mu je objediniti znanstvenu djelatnost u vidu organiziranja znanstvenih skupova, znanstveno-nakladničku djelatnost, projekte, istraživačku djelatnost i provedbu društvenih, humanističkih i interdisciplinarnih istraživanja. Znanstveni zavod ima zadaću i usklađivati te usmjeravati znanstvena napore zaposlenika i istraživača FHS-a, pomoći u sređivanju, jačanju i nadogradnji postojećih projekata temeljem Strateškoga plana znanstvenih istraživanja, a sve kako bi se povećala iskoristivost dostupnih oblika financiranja i znanstveno napredovanje zaposlenika FHS-a.

Poticat ću da Zavod bude dodirna točka s poduzetnicima, državnom i javnom upravom radi provedbe stručnih i znanstvenih projekata.

Ključnu ulogu u razmatranju i predlaganju nužne kadrovske politike Znanstvenoga zavoda FHS-a, kao temeljne znanstvene ustrojbene jedinice FHS-a, morao bi imati Dekanski kolegij, koji je savjetodavno tijelo dekana, kako je propisano važećim Statutom. Nastojat ću u dogovoru s predstojnikom Znanstvenoga zavoda i njegovim zaposlenicima te u skladu sa Statutom FHS-a sudjelovati na tematskim zavodskim sastancima. Ustrajat ću na tome da se sve rasprave, koje se tiču znanstveno-istraživačkoga i stručnoga rada Zavoda, razmatraju prvenstveno na razini Zavoda.

Strateške odluke vezane uz rad FHS-a trebale bi biti konsenzusne. Pozitivan pokretački element moguće je postići u afirmativnoj motivaciji cijelog kolektiva, pri čemu je jasna razina odgovornosti.

2.3. Učinkovitost ljudskih potencijala

Fakultet hrvatskih studija mora težiti da posredstvom organiziranja raznih savjetovanja, radionica, okruglih stolova te domaćih i međunarodnih konferencija, bude nositelj razvoja društveno-humanističkih struka u RH. Suradnja sa svim participantima društva mora nas dovesti do prepoznatljivog i aktivnog subjekta. Fakultet hrvatskih studija posjeduje sve kadrovske i stručne potencijale koji mu, u konstruktivnoj suradnji s relevantnim institucijama državne vlasti, a uz puno respektiranje sveučilišne autonomije te zakonodavnim ustanovama i institucijama, mogu osigurati izrazitu uspješnost djelovanja. Osim toga, FHS se mora aktivno uključivati oko e-savjetovanja vezanih za izmjene i dopune zakonske regulative, državnih strategija i smjernica razvoja naših struka.

Kao osnivačica sindikata svjesna sam **važnosti Podružnice Hrvatskog sveučilišnog sindikata** na FHS-u (ali i ostalih sindikalnih podružnica) za poboljšanje, ne samo materijalnih prava djelatnika fakulteta, već i za unapređenje uvjeta rada na fakultetu (zaštita na radu, opremljenost radnog prostora i mjesta, etičnost u radu itd.). Ukoliko budem izabrana za dekanicu nastojat ću sa sindikatom ostvariti kvalitetnu suradnju, uz međusobno poštivanje. Zalagat ću se za aktivnu koordinaciju sa sindikatom oko svih bitnih pitanja vezanih uz poslovanje fakulteta, a naročito onih koji su vezani uz prava i obaveze djelatnika, sukladno *Zakonu o radu* (NN 93/14, 127/17, 98/19), fakultetskom *Pravilniku o radu*¹¹ te važećem Temeljnomo i granskom kolektivnom ugovoru, štiteći interese fakulteta, njegovih zaposlenika i našega Sveučilišta.

Angažman Uprave FHS-a, kao i znanstveno-nastavnoga osoblja i asistenata, uz podršku administrativnoga osoblja, mora biti usmjeren prema „afirmativnom i progresivnom“ nastupu u društvu, kojim će se jasno prezentirati sav kadrovski, stručni i infrastrukturni potencijal FHS-a.

¹¹ <https://www.hrstud.unizg.hr/akti>

Fakultet hrvatskih studija ima ograničen proračun. Fakultet se financira temeljem sredstava koje dobiva iz subvencija participacija za studente (koji po prvi puta upišu studij, ostvare 55 ili više ECTS bodova na razini akademske godine), temeljem sredstava školarina, namjenskih sredstava za znanost kao i iz vlastitih prihoda fakulteta. Zbog moguće tendencije smanjenoga broja upisanih studenata, subvencije participacija za studente se značajno smanjuju, što je veliki problem. U narednom razdoblju moramo se usredotočiti na povećanje udjela namjenskih prihoda u ukupnim prihodima fakulteta. **Uloga Uprave je da stvara okvir za suradnju i da aktivno potiče suradnju**, odnosno da pomaže svim nastavnicima/znanstvenicima koji se prijavljuju na natječaje s ciljem ostvarivanja dugoročnih projekata. To se može postići kroz jačanje administrativne podrške te dobrom organizacijom radnoga vremena postojećega administrativnog osoblja i kroz administrativno praćenje projekata suradnje s određenim društvenim subjektima.

Smatram da je izuzetno važno osigurati i odgovarajuću institucionalnu potporu za aktivniju suradnju s ostalim državnim institucijama pa i gospodarskim subjektima, uključujući i sve oblike međunarodne suradnje, kojima se stvaraju dodatni prihodi za fakultet. Očekujem da će se uspješnim prijavama projektnih prijedloga, dijelom financiranih iz sredstava Fonda za razvoj FHS-a koji planiram ustrojiti, u primjetnoj mjeri ostvariti nužne pretpostavke za osiguranje stabilnih i održivih prihoda fakulteta. U tom smislu potrebno je ojačati administrativnu podršku u pripremi i realizaciji novih projekata. Uz pomoć postojećih kadrova, koje je potrebno dodatno educirati za administrativnu pripremu i prijavu predložiti će osnivanje Projektinoga ureda.

Zalagat ću se za **obnovu ili jačanje postojećih kontakata i suradnju sa strukovno srodnim institucijama**, ali i za realizaciju novih kontakata s potencijalnim strukovnim partnerima. U tom smislu, dat ću podršku svim nastavnicima u ostvarivanju novih ili poboljšanju postojećih kontakata s tvrtkama i institucijama s kojima bi mogli ostvarivati određeni oblik suradnje. Ulogu Uprave vidim kroz inicijalno ostvarivanje kontakata s upravama potencijalnih partnerskih institucija, kroz organizaciju inicijalnih sastanaka i prezentacije moguće suradnje te kroz pripremu sporazuma i/ili konkretnih ugovora o suradnji i sl.

Modeli cjeloživotnoga obrazovanja koje ostvarujemo mogu biti nadograđeni specijalističkim studijima (samostalno ili u suradnji s drugim fakultetima). Dodatni prihodi, ali i prepoznatljivost FHS-a mogu se ostvariti i akreditacijom novih, **specijaliziranih stručnih studija s punim školarinama za izvanredne studente**, ali studija koji mogu povezivati neke specifičnosti naše Ustanove.

Dugoročnu stabilnost poslovanja fakulteta moguće je ostvariti daljnjim razvojem i unapređenjem temeljnih djelatnosti fakulteta, napose visokostručnoga rada, ali i racionalnim i odgovornim ponašanjem svih djelatnika. Pri tome, ključnu ulogu mora imati **stalna edukacija svih djelatnika**, promicanje kulture kvalitete u svim aspektima djelovanja te funkcionalno povezivanje ljudskih i materijalnih resursa unutar fakulteta. Nastojat ću

unaprijediti rad organizacijskih jedinica dekanata radi veće funkcionalnosti i učinkovitosti poslovanja fakulteta, što podrazumijeva nastavak digitalizacije poslovanja, ali i povećanje njegove transparentnosti.

Kvalitetno Tajništvo, tj. Dekanat je od velike važnosti za poslovanje fakulteta. Sukladno tome, nastojat ću u i tom dijelu napraviti dodatni iskorak kako bi svi trenutni poslovni i drugi administrativni procesi na FHS-u bolje funkcionirali. U ovom dijelu Programa želim napomenuti kako ću u upravljanju FHS-om posebnu pažnju usmjeriti prema stalnoj koordinaciji i sinergiji sa susjednim fakultetima na Sveučilišnom Kampusu Borongaj, primarno radi boljih uvjeta rada naših zaposlenika i standarda studenata, sekundarno u razvoju inovativnih procesa i ostvarenja prvotnih zamisli vezanih uz Kampus kao svojevrsni centar studentskog života Zagreba.

3. Nastava i studenti

3.1. Opće napomene

Temeljno je poslanje Fakulteta hrvatskih studija nastavna djelatnost. Ovu činjenicu treba istaknuti kao najrelevantniju. Trenutno se na FHS-u izvodi više od 300 kolegija u svakom semestru, što daje sliku kadrovske i sadržajne potencijala. Nastava na Fakultetu hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu sastoji se od tri studija, preddiplomskog, diplomskog i poslijediplomskog doktorskoga studija.

Fakultet hrvatskih studija treba započeti analizu plana i programa uz pomoć Hrvatskog kvalifikacijskog okvira, reformskog instrumenta kojim se uređuje cjelokupni sustav kvalifikacija na svim obrazovnim razinama u Republici Hrvatskoj kroz standarde kvalifikacija temeljene na ishodima učenja i usklađene s potrebama tržišta rada, pojedinca i društva u cjelini. Navedenu nadogradnju namjeravam napraviti tako da se svi nastavnici primarno uključe u detaljnu analizu postojećeg plana i programa, a zatim stvaranja prijedloga koji će biti zasnovani na nastavničkim kompetencijama i potrebama tržišta. Prilagodba plana i programa mora biti zasnovana na nastavničkom opterećenju gdje se posebna pažnja mora uzeti u obzir kod mladih nastavnika koji osim nastave moraju imati dovoljno vremena za znanstveno-istraživački rad te za rad na znanstveno-istraživačkim projektima, ali i stručnim projektima. Cilj mi je da mladi nastavnici svoj znanstveno-istraživački rad mogu u što većoj mjeri primijeniti i u nastavi. S obzirom na opterećenost pojedinih nastavnika, ali i prilagodbu novim nastavnim tehnologijama koje su se značajno razvile u posljednje dvije godine, raspodjela obveza unutar satnice može biti pravedno provedena. Pri tome je od ključne važnosti kontinuitet u provođenju cjeloživotnog učenja među nastavnicima, koje danas predstavlja nužnost, kao odgovor na sve brže zastarijevanje tradicionalnih metodičkih znanja i vještina. Stoga će se jedan od mojih ciljeva odnositi na usmjeravanje pozornosti na povećanje kvalitete završnih i diplomskih radova.

3.2. Unaprjeđenje kvalitete nastavne djelatnosti

Unaprjeđenje kvalitete nastavne djelatnosti provodilo bi se uvažavajući realne potrebe za kvalitetno izvođenje pojedinih studijskih programa, mišljenja pročelnika odsjeka i drugih nastavnika, kao i specifičnosti pojedinih odsjeka (broj studenata i metodologiju provjere znanja) ili u smislu dodatno opremljenih primjerenih prostora za praktičnu nastavu (opremljeni kabineti za studije komunikologije i psihologije).

3.3. Upravljanje ljudskim potencijalima i nastavna djelatnost

Nova zapošljavanja u nastavnoj djelatnosti trebaju biti u skladu s poželjnim omjerom nastavnika i broja studenata, što uključuje pravednu raspodjelu koeficijenata po odsjecima, a s time u vezi treba imati u vidu i tempo znanstveno-nastavnih napredovanja po pojedinim odsjecima. Nužno je revidirati ponudu izbornih temeljnih zajedničkih predmeta (TZP) i izbornih predmeta. Smatram primjerenim racionalizaciju TZP-a, čime će doći do podizanja ukupne kvalitete nastave.

3.4. Novi studijski programi

Razvoj novih studijskih programa, vodeći se pri tome vizijom FHS-a, potrebama Sveučilišta, države i društva u cjelini, jedan je od mojih mandatnih ciljeva.

Fakultet hrvatski studija izvodi studijske programe u tri ciklusa obrazovanja – preddiplomskom, diplomskom i poslijediplomskom. Tijekom 2018. radi pravnoga preustroja ustanove proveden je djelomični postupak reakreditacije Fakulteta. Temeljem istoga donesena je Akreditacijska preporuka¹² koja se većinom zasniva na utvrđenju uspješnih otklanjanja nedostataka navedenih **Pismom očekivanja** nadležnog ministra od 12. prosinca 2014. godine.¹³ U tom smislu Akreditacijska preporuka ne sadrži smjernice ni precizne rokove za otklanjanje uočenih nepravilnosti, što ne znači da one ne postoje te da nisu uočljive u poslovanju. Osnovne smjernice kojima ću se voditi u otklanjanju uočenih nepravilnosti, a do provođenja novog reakreditacijskoga postupka koji treba uslijediti u što kraćem roku, su svi relevantni zakonski okviri, pravilnici, propisi i akti koji se odnose na rad visokih učilišta u RH.

U tom smislu, uočljiva je potreba za revizijom na dvije razine: programskoj i poslovnoj. Naime, iako je od pokretanja „bolonjskih“ studijskih programa FHS provodio manje izmjene studijskih programa, u cilju njihova unapređenja, još uvijek nije dovršena sveobuhvatna revizija studijskih programa, za čime svakako postoji potreba. Već je *Strateškim programom znanstvenih istraživanja Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu za razdoblje od 2018. do 2023. godine*¹⁴ utvrđena potreba za specifičnim razvojem studijskih programa, što je većim dijelom do sada i ostvareno.

¹² <https://www.hrstud.unizg.hr/images/50039585/Akreditacijska%20preporuka.pdf>

¹³ https://www.hrstud.unizg.hr/download/repository/pismo_ocekivanja.pdf

¹⁴ https://www.hrstud.unizg.hr/download/repository/ZNV_20180131_7_Strateski_program_znanstvenih_istrazivanja.pdf

Cilj daljnjega razvoja nastavnih procesa obuhvatio bi opetovani **razvoj studijskih programa FHS-a**, temeljenih na standardima struke i potrebama društva koje se mijenjaju, uključujući analizu zaposlenih diplomiranih studenata i povratne informacije od studenata, kako bi se ažurirali studijski programi. Potreba za revizijom dijela studijskih programa FHS-a proizlazi i iz *Strategije sustava osiguravanja kvalitete Sveučilišta u Zagrebu* (2014.), koja od sastavnica Sveučilišta u Zagrebu zahtijeva provedbu izmjena i dopuna studijskih programa, na temelju rezultata analize podataka o kvaliteti izvedbe studijskih programa procijenjenih od strane studenata i nastavnika, kao i uspostavljanje postupaka redovitoga usklađivanja ishoda učenja s potrebama društva i gospodarstva. Slični zahtjevi navedeni su i u *Strategiji studija i studiranja Sveučilišta u Zagrebu (2014.-2025.)*¹⁵, u kojoj se izrijeком navodi potreba za revizijom postojećih studijskih programa sastavnica Sveučilišta u Zagrebu i njihovo usklađivanje s potrebama studenata, tržišta rada i društva u cjelini te s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom (HKO) i Europskim kvalifikacijskim okvirom (EQF). Pri tome treba istaknuti da se *Zakonom o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru* (NN 22/13, 41/16, 64/18, 47/20) definiraju temeljna načela i ciljevi HKO-a, a radi se prije svega o jačanju uloge ključnih kompetencija u razvoju novih studijskih programa i definiranju ishoda učenja. Slični zahtjevi postavljeni su i u nacionalnoj Strategiji obrazovanja, znanosti i tehnologije (NN 124/14), koja traži prilagodbu studijskih programa visokih učilišta potrebama kvalitetnog obrazovanja, u skladu s promjenama u širem društvenom kontekstu, ali i redefiniranje kompetencija studenata za buduća zanimanja te za kreativni i inovativni rad i razvoj u svrhu samozapošljavanja i pokretanja gospodarskog razvoja zemlje. U skladu sa svim navedenim strateškim i razvojnim dokumentima, ustrajat ću na završetku revizije svih studijskih programa FHS-a te na pokretanju procesa reakreditacije istih.

Fakultet hrvatskih studija se treba profilirati kao ključna visokoobrazovna institucija unutar nekoliko sektora definiranih Pravilnikom o registru Hrvatskoga kvalifikacijskoga okvira (NN 62/14; NN 96/2021-1741), koja će obrazovati visoko kompetentne stručnjake s kompetencijama potrebnim za rad na visokozahtjevnim poslovima u sektorima: **XVIII. Informacije i komunikacije, XIX. Pravo, politologija, sociologija, državna uprava i javni poslovi, XX. Psihologija, edukacijska rehabilitacija, logopedija i socijalne djelatnosti, XXI. Odgoj, obrazovanje i sport, XXII. Filozofija, teologija i religijske znanosti, XXIII. Povijest, znanost o umjetnosti, arheologija, etnologija i antropologija te XXV Filologija.** U tome procesu nužno je unaprijediti i kompetencije nastavnika te asistenata, primjenom inovativnih metoda poučavanja koje u centar stavljaju studenta. Provedba ovako zahtjevnoga cilja zahtijeva veliki angažman svih nastavnika i asistenata FHS-a. U tom smislu, značajnu ulogu imalo bi fakultetsko Povjerenstvo za izmjenu i dopunu studijskih programa sastavljeno od predstavnika nastavnika i asistenata. Ovdje bih istaknula ključnu ulogu Vijeća odsjeka, prije svega u definiranju ishoda učenja, kako na razini studijskih programa, tako i na razini pojedinačnih kolegija, ali i u konačnom usklađivanju svih studijskih programa FHS-a sa smjernicama za osiguranje kvalitete u Europskom prostoru visokoga obrazovanja.

¹⁵http://www.unizg.hr/fileadmin/rektorat/O_Sveucilistu/Dokumenti_javnost/Dokumenti/Strateski_dokumenti/Strategija_studija_8.5.14..pdf

U ovom dijelu programa želim istaknuti da je u realizaciji promjena/dorada studijskih programa potrebno razmotriti održivost upisnih kvota na preddiplomskim i diplomskim studijima, kao i neophodne mjere za povećanje broja studenata koji završavaju studij. Potrebno je napraviti temeljnu analizu što bi povećanje ili smanjene upisnih kvota moglo značiti za financijsko stanje fakulteta, kvalitetu izvođenja nastave, promjene u odnosu na propisane standarde omjera broja studenata i nastavnika, radna opterećenja nastavnika te naravno, ne manje važno, kretanjima na tržištu rada, ne samo u RH nego i u EU. Naše strukovne sektore treba učiniti ponovno atraktivnim budućim studentima, a budući studenti jasno moraju prepoznati interes studiranja na našem fakultetu, prije svega kroz jasno definirane mogućnosti zapošljavanja nakon završetka fakulteta.

S ciljem bolje povezanosti Fakulteta s raznim srodnim institucijskim pa čak i gospodarskim subjektima, svakako ću podupirati izradu diplomskih radova s temama koje su važne za društveni i humanistički boljitak razvoja Republike Hrvatske. Realne su mogućnosti za konkretno i brzo ostvarenje ovoga cilja i to u svojoj prvoj fazi kroz: preddiplomski i diplomski studij odgojno-obrazovnih znanosti (pedagogije), diplomski studij kulturologije, dvopredmetni diplomski studij komunikologije, poslijediplomski doktorski studij odgojno-obrazovnih znanosti (pedagogije) te specijalistički studij palijativne skrbi, jer inicijalna priprema za njihovu provedbu već postoji. Naime, cilj je imati poslijediplomske doktorske studije i u poljima društvenih znanosti u kojima se već izvode preddiplomski i diplomski ili integrirani studiji. Također, u uvjetima današnjeg studiranja na visokim učilištima u RH treba raditi i na uvođenju izvanrednih studija, primjerice iz komunikologije ili odgojno-obrazovnih znanosti.

3.5. Poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studiji i cjeloživotno obrazovanje

Kako je naglašeno u misiji i viziji, Sveučilište u Zagrebu ima posebnu ulogu i odgovornost u očuvanju i unaprjeđenju nacionalnoga intelektualnoga, znanstvenoga i kulturnoga naslijeđa te u jačanju međunarodne prepoznatljivosti i atraktivnosti hrvatskoga visokoga obrazovanja i znanosti. U tom smislu programi poslijediplomskih (doktorskih) studija na FHS-u upravo su u izravnoj funkciji ostvarivanja toga cilja.

Poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studiji djeluju u području humanističkih (**doktorski studij Filozofija i doktorski studij Povijest**) i interdisciplinarnih (**doktorski studij Kroatologija**) znanosti, a u izvođenju ovoga studija, pored nastavnika FHS-a, sudjeluju i nastavnici s drugih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu i znanstvenih institucija iz Hrvatske. Naglasak se stavlja na izradu doktorske disertacije, što traži značajno podizanje kvalitete mentorskoga rada na studiju, odnosno kvalitetnu komunikaciju i suradnju između mentora i studenata dokorskog studija.

Važno je povećati promidžbu poslijediplomskog studija među studentima diplomskog studija i djelatnicima znanstvenih i javnih ustanova te institucija koji bi mogli biti zainteresirani za upis na poslijediplomski studij. Trenutni broj doktoranada je iznimno dobar, s obzirom na trendove. Ovakvo stanje može se dodatno unaprijediti aktivnom promidžbom, ali i daljnjim unapređenjem kvalitete doktorskoga studija. Studij je privlačan, ne samo za studente iz Hrvatske, već i za studente iz susjednih zemalja. S obzirom na to da se FHS zadnjih nekoliko godina aktivno uključio u programe studentske i nastavničke mobilnosti, prije svega preko Erasmus+ i CEEPUS mreže otvaraju se nove mogućnosti za internacionalizaciju doktorskoga studija FHS-a.

Institucijska strategija poslijediplomskih doktorskih studija na FHS-u treba biti usmjerena na ispunjenje zadaća Sveučilišta u Zagrebu kao istraživačkog sveučilišta (*research university*) i dio je nacionalne i europske strategije cjeloživotnog obrazovanja (*lifelong learning*), obrazovanja koje ide u korak sa stalnim znanstvenim razvojem u odgovarajućim znanstvenim područjima i poljima te obrazovanja koje je u funkciji individualnih, nacionalnih i globalnih potreba za znanjem. Našu posebnost treba profilirati na integraciji znanstveno-istraživačke i nastavne sveučilišne djelatnosti te generacijske i interdisciplinarne kolaborativnosti. S obzirom na dominantnu istraživačku pozadinu nastavnika i mentora cijeli je studij koncipiran u suodnosu znanstvenih profila i kompetencija s doktorandovim znanstvenim težnjama.

Na poslijediplomskim sveučilišnim studijima FHS-a trenutno su aktivna 145 studenata. Rad poslijediplomskih doktorskih studija koordiniran je putem Vijeća poslijediplomskih studija koje vodi brigu o napredovanju studenata. Doktorski studij je važan segment u razvoju mladih znanstvenika, ali i dodatnoj prepoznatljivosti FHS-a. Cilj je ostvariti veću aktivnost doktoranada u institucijskim i međunarodnim projektima. U tom smislu, uz studente na doktorskom studiju, aktivnosti se moraju ostvarivati i stalnim poticanjem aktivne suradnje sadašnjih i budućih mentora.

S obzirom na akreditacijsku analizu i preporuke, sadržajni i metodološki okvir na visokoj su razini, međutim to je standard koji kontinuiranim i predanim radom treba zadržati.¹⁶ U tom smislu, poticat ću Povjerenstvo za reformu poslijediplomskih studijskih programa u analizi rada na razini akademske godine te prijedlozima za poboljšanje rada unutar akreditiranih studijskih programa. Osim postojećih poslijediplomskih sveučilišnih studijskih programa institucijski ću podupirati otvaranje novih, poput odgojno-obrazovnih znanosti, koji se već pripremaju.

Sukladno Članku 22. Statuta Fakulteta hrvatskih studija Programi osposobljavanja i usavršavanja dio su sustava cjeloživotne naobrazbe ili plod međunarodne suradnje i imaju fleksibilni ustroj. Na Fakultetu se izvode sljedeći programi osposobljavanja i usavršavanja:

¹⁶https://www.hrstud.unizg.hr/images/50014245/FHS_ispunjava_uvjete_poslijediplomski_filozofija_17.1.2022.pdf; https://www.hrstud.unizg.hr/images/50014245/FHS_ispunjava_uvjete_doktorski_povijesti_12.7.2022.pdf

- ✓ **Savjetovalište – Centar za unaprjeđenje kvalitete života, karijerni razvoj i pružanje podrške**
- ✓ **Program pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičke naobrazbe nastavnika**
- ✓ **Program metodičkoga osposobljavanja i usavršavanja sveučilišnih nastavnika i suradnika**
- ✓ **Program izobrazbe pomoćnika u nastavi**

Savjetovalište Fakulteta hrvatskih studija (FHS), punim imenom Savjetovalište – Centar za unaprjeđenje kvalitete života, karijerni razvoj i pružanje podrške, odlukom Fakultetskoga vijeća je 26. svibnja 2021. ustrojeno u tri organizacijske jedinice: Odjel za unaprjeđenje kvalitete života, Odjel za karijerni razvoj i Odjel za pružanje psihološke podrške i pomoći. Savjetovalište FHS-a uspostavljeno je radi kvalitetnijega svladavanja obrazovnih programa i uspješnije psiho-socijalne prilagodbe. U svom mandatnom razdoblju ću dodatnu pozornost posvetiti profesionalizaciji Savjetovališta i to ulaganjem u dodatne edukacije osoba koje rade u Savjetovalištu, kroz osiguravanje nužne supervizije djelatnicima zbog čega ću nastojati osigurati stalno zaposlenu osobu koja bi se primarno financirala iz projektnih aktivnosti te ojačati suradnju s drugim dionicima koji pružaju psihološku pomoć. Dodatnu vidljivost rada Savjetovališta ću poticati kroz društvene mreže.

- ✓ **Odjel za karijerni razvoj** - Odjel za karijerni razvoj pruža podršku studentima i zaposlenicima u njihovim akademskim programima tijekom studija, promičući cjeloživotnu naobrazbu i profesionalni razvoj. Dodatnim ulaganjem omogućit će se studentima ali i ostalim zainteresiranim dionicima unaprjeđenje profesionalne karijere uz pružanje profesionalnih informacija kako bi što bolje upoznali svijet rada, razvili kompetencije i interese za cjeloživotnu naobrazbu, spremnost na kontinuiran proces osobnoga razvoja i prilagodbe na promjene. Odjel potiče osvještavanje osobne odgovornosti za razvoj karijere, profesionalne planove i kompetencije u traženju posla. Karijerni savjetnici pružaju karijerno obrazovanje studenata razvijajući sposobnosti za razvoj i upravljanje karijerom. Ojačat će se podrška studentima s invaliditetom u cilju njihovog boljeg i uspješnijeg snalaženja u obavljanju akademskih zadaća te studentskog života općenito.
- ✓ **Odjel za pružanje psihološke podrške i pomoći** - Odjel za pružanje psihološke podrške i pomoći ima za cilj pružanje besplatne psihološke i druge savjetodavne pomoći i potpore studentima i zaposlenicima Fakulteta hrvatskih studija u nošenju s osobnim i profesionalnim poteškoćama, sukladno pravilima struke te poštujući etička načela prilikom pružanja usluga. Psihološku djelatnost, prema Zakonu o psihološkoj djelatnosti (Narodne novine, broj 98/19) smiju obavljati samo ovlašteni psiholozi. U psihološku djelatnost ubrajaju se psihološko i psihoterapijsko savjetovanje, kao postupci namijenjene zaštiti, održavanju i poboljšanju mentalnoga zdravlja korisnika psiholoških usluga te poboljšanju kvalitete života i rada, optimalnom iskorištavanju osobnih potencijala i poboljšanju skupne i organizacijske djelotvornosti. U radu Odjela sudjeluju zaposlenici Odsjeka za psihologiju Fakulteta hrvatskih studija, no osnažit će se suradnja s vanjskim suradnicima. Radi učinkovitijeg rada Odjela, osigurat će se stalno zaposlena osoba – psiholog čija bi primarna zadaća bila rad u

Savjetovalištu a koja bi bila zaposlena kroz projekte (zaposlene kao projektna aktivnost).

- ✓ **Odjel za unaprjeđenje kvalitete života** - Glavna je zadaća Odjela organizacija i provedba aktivnosti namijenjenih studentima i zaposlenicima Fakulteta hrvatskih studija radi poboljšanja emocionalnih, psihičkih, akademskih, društvenih i profesionalnih vidova kvalitete života. U svom mandatnom razdoblju poticati će izdavanje edukativnih materijala za studente i zaposlenike, ali i širu javnost, organiziranje radionica, tribina, okruglih stolova, prezentacija rada kroz društvene mreže (Facebook, Instagram i sl.).

Kao važan pokretački segment ističem i analizu mogućnosti uvođenja specijalističkih studija primjerenih pojedinim odsjecima.

Fakultet hrvatskih studija treba, u institucijskom smislu, raditi na očuvanju matičnosti radi izbora u znanstvena zvanja u poljima u kojima ih trenutno imamo (filozofija, filologija i kroatologija). Također, treba stvoriti uvjete za stjecanje ovlaštenja i za provođenje dijela postupaka u polju povijesti, a u dogledno vrijeme i sociologije, demografije, informacijsko-komunikacijskih znanosti, pedagogije i psihologije.

Postojeće programe cjeloživotne naobrazbe, odnosno program stjecanja pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičkih i nastavničkih kompetencija treba razvijati kao i dovršiti postupak izrade formalnoga programa cjeloživotne naobrazbe koja se odnosi na izobrazbu pomoćnika u nastavi. Tu ističem i potencijal fakultetskoga Centra za učenje hrvatskoga jezika za jezično obrazovanje Hrvata izvan Republike Hrvatske.

3.6. Studenti

Fakultet hrvatskih studija s obzirom na trenutni broj studenata u posljednjih nekoliko godina bilježi stabilan interes za studij, što je slučaj i s interesom vezanim za primarni izbor studenata. Prema *Zaključku o upisima na integrirani i preddiplomske studije provedenima godine 2021.* utvrđeno je kako je prema metodologiji izračuna Središnjega ureda za studije i upravljanje kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu na Fakultetu hrvatskih studija u akademskoj godini 2021./2022. popunjeno 287 od moguća 333 upisna mjesta za redovitu kvotu (maturante) i strance te je prema tomu Fakultet hrvatskih studija 13. od 34 sastavnica Sveučilišta u Zagrebu prema broju upisanih studenata u I. godinu preddiplomskih i integriranih studija. Također se utvrdilo i kako je Fakultet hrvatskih studija s popunjenošću kvote od 86,19 % prema metodologiji izračuna Središnjega ureda za studije i upravljanje kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu 21. od 34 sastavnice, a u društveno-humanističkom području 3. od 11 sastavnica.¹⁷ To je pokazatelj da studenti vide potencijal koji FHS nudi nakon završetka studija. Iako je interes trenutno objektivno velik, FHS mora nastaviti raditi na promociji svoje vidljivosti.

¹⁷ https://apps.unizg.hr/wiki/fhs/img_auth.php/7/74/3.1_Provedeni_preddiplomski_upisi_2021.pdf

Utjecaj studentske populacije na samome studiju mora se povećati na način da se poveća komunikacija sa studentima, prvenstveno preko Studentskog zbora FHS-a, studentskih udruga, ali i pojedinačno. Zbog toga će sa Studentskim zborom Sveučilišta u Zagrebu razviti partnerski odnos sa stalnim periodičnim dogovaranjima oko studentske problematike. Kako živimo u vremenima interdisciplinarnosti, cilj mi je pojačati mobilnost studenata putem sveučilišnih projekata, ne s isključivim ciljem prikupljanja ECTS bodova, već prenošenja novih znanja koja FHS-u mogu pomoći u boljoj organizaciji studija i rada.

Cilj mi je pojačati mentoriranje i kvalitetnu podršku studentima od samog upisa na studij. Neizostavan dio razvoja mladih ljudi, osim akumulacije znanja, je sport koji mora biti sastavni dio života studentske populacije. Zbog toga će poticati studente za bavljenje sportom te pri tome nastojati ishoditi trajno prostorno rješenje u tu svrhu, u obliku dvorane ili adekvatnog prostora za vježbanje u sklopu Kampusu, bilo kao zajedničke dvoranske prostore za fakultete na tom prostoru, bilo kao vlastiti sportski prostor FHS-a.

3.6.1. Unaprjeđenje studentskoga standarda

U skladu sa smjernicama prostornoga razvoja Sveučilišta u Zagrebu i organskim razvojem fakulteta nužno je da naše visoko učilište dobije dodatne poslovne kapacitete: predavaonice, studentske vježbaonice, specijalizirane učionice, prostore za druženje i nastavničke kabinete te da svi oni budu kvalitetno opremljeni i prilagođeni potrebama nastavnoga i znanstvenoga rada. Razvoj prostornih kapaciteta ZUK Borongaj bili su i dio Programa rada od 18. prosinca 2017. rektora Damira Borasa. Iako su se ambicije u tom smislu ostvarivale skromno radi nepovoljne financijske konstrukcije, upravo je naredno razdoblje povoljno za opsežne radove na tom polju. Treba napomenuti i kako je novoizabrani rektor Stjepan Lakušić istaknuo razvoj Kampusu kao ključnu točku svoga programa rada. Ovaj Program puna je potpora planiranju razvojnih kapaciteta, kako u izgradnji novih objekata, tako i u preuređenju starih, uz široku i zajedničku participaciju pravnih subjekata ZUK Borongaj. Međutim, spomenuto je samo dio infrastrukturnih potreba studenata (i nastavnika). Treba kvalitetno riješiti njihovu opskrbu nužnim infrastrukturnim subjektima (npr. kopirnica), ali i osigurati prostor u kojem mogu provoditi slobodno vrijeme tzv. dnevni boravak, a do ostvarenja kapitalnih ulaganja (novi studentski dom). Uz to, isto treba biti oplemenjeno dodatnim sadržajima (vrtić za zaposlenike i studente, marketi u sastavu Kampusu, ugostiteljski objekti kao prostori druženja i razmjene studentskih sadržaja) kao i kvalitetnije riješenim pitanjem prometne povezanosti.

3.6.2. Unaprjeđenje rada sa studentima

Kvalitetan rad fakultetskoga Savjetovaništa radi unaprjeđenja kvalitete života, karijernoga razvoja i pružanja savjetodavne pomoći i potpore studentima i zaposlenicima u nošenju s osobnim i profesionalnim poteškoćama jedna je od specifičnosti FHS-a i već je

prethodno obrađena u poglavlju 3.5. Ovdje ću dodatno spomenuti rad ovoga tijela u kontekstu odnosa sadržaja koje pruža, a vezano uz unaprjeđenje rada sa studentima. Odjel za karijerni razvoj Savjetovaništa pruža podršku studentima u njihovim akademskim programima tijekom studija, Karijerni savjetnici pružaju karijerno obrazovanje studenata razvijajući sposobnosti za razvoj i upravljanje karijerom. Osim navedenoga, kroz ovu instancu ojačat će se podrška studentima s invaliditetom u cilju njihovog boljeg i uspješnijeg snalaženja u obavljanju akademskih zadaća te studentskog života općenito. Odjel za pružanje psihološke podrške i pomoći ima za cilj pružanje besplatne psihološke i druge savjetodavne pomoći i potpore studentima Fakulteta hrvatskih studija u nošenju s osobnim i profesionalnim poteškoćama, sukladno pravilima struke te poštujući etička načela prilikom pružanja usluga. Glavna je, pak, zadaća Odjela organizacije i provedbe aktivnosti namijenjenih studentima Fakulteta hrvatskih studija radi poboljšanja emocionalnih, psihičkih, akademskih, društvenih i profesionalnih vidova kvalitete života.

U svom mandatnom razdoblju poticat ću izdavanje edukativnih materijala za studente, ali i širu javnost, organiziranje radionica, tribina, okruglih stolova, prezentacija rada kroz društvene mreže (Facebook, Instagram i sl.). U tom smislu, podupirat ću povećanje vidljivosti rada Savjetovaništa, kako kroz objave u medijima, raznim društvenim platformama, tako i kroz veću suradnju sa studentskim udrugama.

Poticat ću i svrsishodnu kreativnost u održavanju studentskih znanstvenih i stručnih skupova, tribina, okruglih stolova, kolokvija i slično na svim razinama studiranja (preddiplomska, diplomatska, poslijediplomska).

3.6.3. Alumni

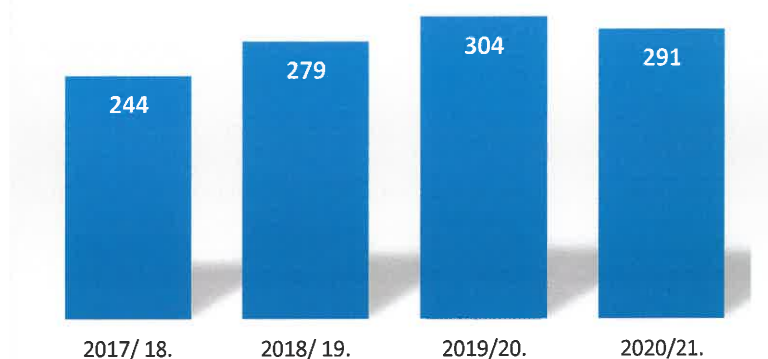
Nužno je uspostaviti kvalitetan informacijski okvir za održavanje kontakata s alumnima Fakulteta hrvatskih studija. Ovo treba biti proces iniciran, od strane Udruge diplomanata (alumni) FHS-a (AMAC-SC), koji ću svesrdno pomagati. Promidžba studijskih programa (sadašnjih i budućih) mora biti stalna uz pomoć studenata (sadašnjih i bivših), vanjskih institucija, Sveučilišta u Zagrebu, alumniija i institucija/ustanova iz javnoga i realnoga sektora (poslodavaca) uz naglašavanje konkretnih postignuća naših nastavnika i studenata na osmišljavanju ili provedbi projekata od općega značaja. Očekujem da će alumni udruga AMAC-SC značajnije pridonijeti jačanju veza i suradnje između FHS-a i raznih poslovnih subjekata, naročito ustanova u kojima su zaposleni bivši studenti fakulteta, a time i razvoju znanstvenog i stručnog rada. Pri tome ću u cilju promidžbe naših struka nastojati preko naših bivših studenata, koji su izvan domovine, promovirati aktivnosti fakulteta i nove studijske programe

3.7. Promidžba studijskih programa

Predložit ću veću promociju studijskih programa fakulteta u srednjim školama, u obliku radionica, prezentacija i sličnih aktivnosti. Nastojat ću u promidžbi fakulteta i njegovih studijskih programa naročito iskoristiti potencijale i stručnjake koji djeluju u području komunikacijskih znanosti, a koji čine važnu okosnicu našeg djelovanja. Suradnja sa stručnjacima komunikolozima, pomoći će i u definiranju strategije i akcijskog plana promidžbe fakulteta u sljedećih nekoliko godina.

U kontekstu digitalnog doba od osobitog je značenja točna i brza informacija. Stoga je neophodno izraditi kvalitetnu i estetski privlačnu internetsku stranicu Fakulteta hrvatskih studija. Prilikom odabira studija prvi dojam o fakultetu maturanti stječu putem internetske stranice. Ona mora biti sadržajno bogata, a vizualno prilagođena studentima. Također, kako bi ostvarili što kvalitetniju promidžbu studijskih programa neophodno je praćenje trendova i prisutnost na društvenim mrežama na kojima je najviše zastupljena srednjoškolska i studentska populacija. Uvidom u aktualne demografske podatke, Facebook koristi sve manje mladih ljudi u dobi od 14 do 18 godina. Samim time, ako su ciljane publika neke promocije upravo mladi ljudi srednjoškolske dobi, velike su šanse da ih promocijom na Facebooku nećemo privući. Možemo reći da je Facebook postao mjesto za nešto stariju populaciju, iako ne trebamo zanemariti njegov utjecaj. Instagram je platforma koja prema istraživanjima privlači najveći broj mladih ljudi do 18 godina. S ciljem privlačenja kvalitetnih studenata ne treba zanemariti ni ciljane promidžbe studijskih programa u srednjim školama, kao i održavanje webinarima, izrada promidžbenih jumbo plakata, letaka, videa i dr.

Na kvalitetu nastave utječe savjesnost nastavnika i studenata, redovitost i način izvođenja nastave. U cilju osnaživanja suvremenog koncepta nastave nastavnicima se svake godine omogućuje besplatno pohađanje osnovnih i naprednih tečajeva rada u sveučilišnom centru SRCE. Važnost pri tome je i adekvatna informatička opremljenost naših predavaonica.

Slika 3. *Pokazatelji broja upisanih preddiplomskih studenata FHS-a na I. godinu studija u razdoblju od ak. god. 2017./18. do ak. god. 2020./21.*¹⁸

¹⁸ https://apps.unizg.hr/wiki/fhs/img_auth.php/7/74/3.1_Provedeni_preddiplomski_upisi_2021.pdf

Pokazatelji upisa na preddiplomske i diplomske studije FHS-a od ak. god. 2017./18. do ak. god. 2021./21. pokazuju pad broja upisanih studenata u 1. godinu preddiplomskih studija kroatologije, najinovativnijega studija FHS-a. Detaljna analiza i akcijski plan moraju biti temelj za promjenu ovoga trenda, što mora biti vezano za prilike na tržištu rada, reakreditaciju studijskih programa i promidžbu fakulteta. Pokazatelji upisa na diplomske studije FHS-a ukazuju da je već godinama upisna kvota nepopunjena.

Na samom početku 1. godine preddiplomskog studija, brucošima FHS-a potrebno je održati sadržajni i interaktivni orijentacijski dan, na kojem bi sudjelovalo znanstveno-nastavno osoblje, članovi alumnija i stručnjaci iz raznih institucija/ustanova/škola kako bi se brucoši upoznali sa studijskim programima iz perspektive profesora, asistenata i zaposlenika/djelatnika. To bi studentima (brucošima) poslužilo kao dodatna motivacija za studij, temeljem kojega bi stekli predodžbu oko toga čime bi se mogli baviti u budućnosti, kao i aktualnim zbivanjima u struci. Potrebno je poboljšati i informatičku pismenost studenata na način da se poznavanje osnovnih, ali i specijalističkih stručnih softvera ugradi u izvedbene nastavne planove i programe ili da se za studente organiziraju izvannastavne radionice.

Za studente je, pogotovo na početku studiranja, važna učinkovita studentska referada, a posebno za vrijeme upisa kada su studenti opterećeni polaganjem ispita.

Mišljenja sam da bi se svaki nastavnik na našim studijima morao uključiti u praćenje uspjeha studenata na svojim kolegijima, što je jedan od ključnih elemenata povećanja kvalitete studiranja. Studijski savjetnici, koji su dodijeljeni brucošima na prvoj godini (i ostaju za njih zaduženi do kraja studija) moraju zaživjeti u praksi. Bez aktivnoga angažmana svih nastavnika i kritičkoga sagledavanja cijeloga nastavnoga procesa problem odustajanja studenata od studija ili prebacivanja na druge fakultete ne može se riješiti.

Razloga za ovako stanje je više, od činjenice da se na fakultet ne upisuju najuspješniji srednjoškolci do toga da dio studenata ima pasivan odnos prema studiranju, vjerojatno radi nedovoljne motiviranosti za rad, a jedan dio razloga očituje se i u tome da studenti ne koriste sve mogućnosti koje im fakultet pruža tijekom studiranja. Potrebno je primijeniti sve raspoložive mjere kako bi se poboljšala prolaznost na više godine studija i povećao broj studenata koji završavaju studij. To treba predvidjeti novom *Strategijom razvoja FHS-a* kroz provedbu mjera s ciljem stvaranja motivirajućega i kreativnoga okruženja koje će studentima omogućiti povećanje završnosti na svim studijskim razinama, kao i stjecanje dodatnih vještina kroz izvannastavne aktivnosti i međunarodnu razmjenu. Osim toga, treba osigurati dovoljan broj demonstratora kao vršnjačku potporu za sve studente.

Potrebno je omogućiti studentima, koji prolaze stručnu praksu (i terensku nastavu), da svoja iskustva prenose putem fakultetske (web) platforme (forume) i svih društvenih mreža FHS-a. Svjesna sam kako u zadnjih nekoliko godina postoje ozbiljni problemi s financiranjem terenske nastave na razini Sveučilišta. Međutim, u okviru studiranja na FHS-u terenska je nastava baznog karaktera te pokriva uglavnom samo prijevoz i ulaznice u planom i programom predviđene prostore. Mišljenja sam kako je potrebno uvesti više takvih oblika

nastave te se u tom smislu želimo približiti inicijativama da u pripremi budućih programskih ugovora naše Sveučilište zauzme stav, kojega će se iskomunicirati prema MZO, a taj je da se terenska nastava financira kao posebna stavka namjenskih sredstava iz državnoga proračuna ili kroz posebno ugovorena sredstva u budućim programskim ugovorima.

Poticat ću nagrađivanje najuspješnijih studenata Dekanovom nagradom, koja se dodjeljuje svake godine na Danu fakulteta. Uz navedeno, poticat ću studente za kandidiranje njihovih radova za Rektorovu nagradu. Nastojat ću potaknuti studente da razvijaju natjecateljski duh vezano za kreiranje bolje prepoznatljivosti fakulteta. Predložiti ću pokretanje natjecanja za studente, primjerice: poboljšanje funkcionalnosti web stranice, izrada promotivnih filmova i modernijih prezentacijskih predložaka, organizacija pub kvizova znanja itd.

Studenti trebaju aktivno sudjelovati u ocjenjivanju nastavnika, studentskih programa i administracije preko studentskih anketa s jasno utvrđenim parametrima i kriterijima. Važno je u ovome procesu stvoriti uvjete i za tzv. povratnu informaciju, odnosno za informaciju o eventualnom prihvaćanju komentara studenata.

Vrlo važnu ulogu u promociji fakulteta imaju postojeće studentske udruge FHS-a, u kojima su naši studenti vrlo aktivni i postižu izvanredne rezultate. Studentski zbor FHS-a, koji zastupa interese studenata na fakultetu i Sveučilištu ima svoje predstavnike u Fakultetskom vijeću i organizira projekte i aktivnosti za sve studente Fakulteta hrvatskih studija. U suradnji sa studentskim zborovima Fakulteta prometnih znanosti i Edukacijskoga-rehabilitacijskoga fakulteta organiziraju sportsku manifestaciju jedinstvenu na zagrebačkom sveučilištu – *Kampusijadu*. Takvi događaji bi trebali poslužiti kao pravi primjer kako studenti uz podršku institucije sami mogu organizirati skupove na visokoj razini, pronaći sponzore i promovirati FHS.

Studenti svih smjerova mogu se uključiti u brojne studentske udruge koje organiziraju brojne aktivnosti poput humanitarnih akcija, književnih i filmskih večeri, organizaciji raznoraznih stručnih i znanstvenih skupova, konferencija i kolokvija. Studentske su udruge: Udruga studenata sociologije „Anomija“, Društvo studenata kroatologije „Cassius“, Klub studenata psihologije „Feniks“, Društvo studenata povijesti „Ivan Lučić Lucius“, Udruga studenata komunikologije „Agenda“, Udruga studenata filozofije „Scopus“ i Udruga „Studia Croatica“ koja okuplja sve studente FHS-a.¹⁹

Sve ove aktivnosti studenata ću poticati, a posebno ću se zalagati za ostvarivanje bolje i kvalitetnije suradnja između svih studentskih udruga i fakulteta. Ništa manje važni nisu i naši studenti sportaši i javne osobe, koji imaju veliki potencijal postati veliki ambasadori FHS-a. **Promidžba FHS-a** mora biti učinkovita (u realnom vremenu), uz moderne platforme i sadržaje uz jače uključivanje sadašnjih i bivših studenata, te vlastitoga komunikološkog kadra,

¹⁹ Najveće studentsko-sportsko natjecanje od studenata za studente - *Kampusijada*, nakon pet godina stanke ponovno je održano 1. lipnja 2022. na Kampusu Borongaj. Kampusijada se održava u organizaciji Edukacijsko-rehabilitacijskoga fakulteta, Fakulteta prometnih znanosti te Fakulteta hrvatskih studija uz suradnju sa Sveučilištem u Zagrebu i Studentskim centrom Sveučilišta u Zagrebu.

a sve kako bi se promicala kvaliteta u znanosti, istraživanju i nastavi. Također, javni nastupi zaposlenika te njihov opći društveni rad, kao i trud iskazan po aktualnim društvenim pitanjima pa i onima koja su prijeporna, trebaju biti vidljivi, u smislu poticanja proaktivnosti humanističke dimenzije u postmodernom društvu.

Nastavno osoblje treba poticati u razvoju nastavničkih kompetencija i izvrsnosti u poučavanju kroz dodatno stručno i pedagoško obrazovanje (primarno za nastavnike s izrazito slabim ocjenama proizašlim iz studentskih vrjednovanja). Treba uspostaviti i sustav normiranja rada nastavnika koji drže nastavu na engleskom jeziku studentima na dolaznoj mobilnosti.

Nadalje, zbog (ponegdje) neodgovarajućih ECTS bodova nastavno osoblje i studenti su preopterećeni zbog prevelikog broja predmeta i povezane satnice. Treba napraviti učinkovit sustav provjere usklađenosti opterećenja studenata s ukupnim brojem ECTS-a po pojedinom predmetu. Taj problem treba biti artikuliran kroz djelovanje Povjerenstva za izradu novih studijskih programa, što je jedno od ključnih pitanja za iduću reakreditaciju. Nastavnici bi morali postaviti ishode koji su dostižni u okviru ECTS bodova koji će biti dodijeljeni za svaki predmet. U Povjerenstvo za izradu studijskih programa trebaju se aktivno uključiti predstavnici studenata, po jedan student viših godina studija sa svih naših smjerova (psihologija, komunikologija, sociologija, filozofija i kulturologija, povijest, kroatologija, demografija i iseljeništvo, odgojno-obrazovne znanosti). Osnovna uloga studenata bila bi davanje mišljenja na predložene studijske programe (ishode učenja), posebice u odnosu na opterećenje studenata (izraženo kroz ECTS bodove), upravo radi prohodnosti kroz studij i usklađivanja nastavnih sadržaja (i obveza studenata) s ECTS bodovima.

Preveliko nastavno opterećenje stalno zaposlenog osoblja i asistenata ograničava vrijeme koje im preostaje za istraživanje i otežava njihovu mobilnost. U ovom dijelu ću nastojati dobiti konsenzus svih nastavnika i Fakultetskog vijeća da se nastavno opterećenje pojedinih nastavnika svede na zakonom propisane razine. Trenutno na FHS-u postoji dovoljan broj nastavnika i asistenata. Razlog tomu je višegodišnji proces transformacije FHS-a tijekom kojega je bilo nužno zaposliti dovoljan broj novih suradnika u nastavi te omogućiti znanstveno-nastavna napredovanja.

Internacionalizacija fakulteta nije na zavidnoj razini jer imamo nisku razinu međunarodne razmjene studenata i nastavnika. Fakultet mora financijski pomagati nastavnicima u mobilnosti (kroz odlaske na konferencije, ciljane studijske boravke nastavnika na stranim sveučilištima, financiranje odlazaka naših nastavnika na kraće boravke u inozemstvu s ciljem pripreme međunarodnih projekata). U tom smislu, potrebno je stvoriti preduvjete da se kao opći standard uvede mogućnost sufinanciranja fakulteta za napore našim nastavnicima u povećanju odlazne mobilnosti. Dolazna mobilnost nastavnika i studenata može se pojačati kroz sudjelovanje nastavnika/fakulteta u projektima Erasmus+ i drugim inicijativama koje dolaze s razine Sveučilišta ili preko strukturnih fondova s kojima raspolaže RH, na način da se napori usmjere na ciljanu međunarodna sveučilišta s kojima već imamo uspostavljenu međunarodnu suradnju.

4. Znanstveno-istraživački rad i međunarodna suradnja

4.1. Uvodne napomene

Naše visoko učilište nastoji provoditi zamisao humboldtskoga sveučilišta. To znači da uz nastavnu djelatnost nastoji afirmativno i odgovorno voditi računa i o znanstvenoj djelatnosti. Dakle, naš rad treba biti usmjeren na razvoj i unaprjeđenje i nastavne i znanstvene djelatnosti. Znanstveno i znanstveno-nastavno osoblje Fakulteta pozvano je istraživati različite teme u znanstvenim područjima humanističkih i društvenih znanosti, u interdisciplinarnom području znanosti i u programima suradnje s drugim znanstvenim područjima. Za navedene ishode osigurati ću uvjete kojima će se profesorima i znanstvenicima olakšati znanstveno djelovanje, uz uvažavanje posebnosti svake ustrojbene jedinice.

U narednom razdoblju FHS mora inzistirati na uspostavi novih istraživačkih projekata financiranih od MZO, HRZZ, ali i europskih projekata. U svim aktivnostima potrebno je voditi se načelima slobode istraživanja, javnosti rada, konkurentnosti znanstvenog rada i prijedloga, očuvanja sigurnosti osobnosti i dostojanstva te etičnosti i odgovornosti znanstvenika.

S obzirom na interdisciplinarnost koju FHS s projektima mora poticati, od izuzetne je važnosti međuodnos ali i suradnja odsjeka sa Znanstvenim zavodom, jer jedino umnožavanjem različitih znanja FHS može se aktivno sudjelovati u realizaciji projekata. U projektima moraju biti uključeni i studenti doktorskih studija koji nove znanstvene spoznaje mogu kvalitetno provesti kroz sudjelovanje na ovakvim projektima. Uključivanje doktoranada u projekte bit će zadaća Vijeća poslijediplomskih studija Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu.

4.2. Međunarodna suradnja

Međunarodna suradnja nije na zadovoljavajućoj razini. U idućem se razdoblju ova komponenta treba ostvariti kroz znanstvene projekte, organizaciju znanstvenih skupova, gostujućim predavanjima stranih nastavnika, ali i nastavnika FHS-a na stranim znanstvenim institucijama. Treba potaknuti organizaciju raznih okruglih stolova, konzultacija i različitih gostovanja na znanstveno-stručnim skupovima te suradnju na doktorskom studiju aktivnim studiranjem stranih studenata. Kako bi se navedena suradnja ostvarila, mora se raditi promidžba aktivnosti kojima se nastavnici bave, a koja mora biti aktivno i dnevno podržana na mrežnoj stranici FHS-a.

Za FHS je izrazito važna činjenica da svi pokazatelji upućuju na to da broj studenata FHS-a, koji borave na europskim sveučilištima, sporo raste. Nužno je poticati odlazak studenata na međunarodnu razmjenu na druga europska sveučilišta te ću se zalagati za

povećanje mobilnosti, kako nastavnika tako i studenata. U okviru programa Erasmus+ FHS je potpisao ugovore s uglednim europskim visokim učilištima. Nažalost, ugovori su većinom neiskorišteni i nastavnici nisu motivirani za odlaznu mobilnost te je na ovom području bitna korjenita promjena. Slično je i s dolaznom mobilnošću. Mišljenja sam da bi novi studijski programi na engleskom jeziku to promijenili.

Ugovore za jačanje znanstveno-istraživačkog i nastavnog rada treba iskoristiti, a potrebno je potražiti nove partnere u domaćim i međunarodnim znanstvenim institucijama.

4.3. Smjer znanstvenih istraživanja

Djelovanje FHS-a u području društvenih i humanističkih znanosti treba pridonositi kvaliteti, kao i interdisciplinarnosti znanstvenih istraživanja, što treba postati komparativna prednost fakulteta u odnosu na slične institucije, koje je potrebno bolje iskoristiti kako bi se osigurala međunarodna prepoznatljivost, konkurentnost i vidljivost fakulteta u europskom, ali s obzirom na iseljništvo i svjetskom istraživačkom prostoru. Ova komponenta treba postati strateški cilj znanstveno-istraživačkoga rada na fakultetu, koji će biti definiran novom *Strategijom razvoja FHS-a za razdoblje od 2024. do 2029. godine*. Nova strategija treba se posvetiti sustavnom unapređenju kvalitete znanstveno-istraživačkoga rada te jačanju suradnje i umrežavanja, kako između istraživačkih skupina na fakultetu, tako i s drugim istraživačkim skupinama u RH i inozemstvu u strateškom razdoblju koje nam predstoji.

Kako je već navedeno, dio osnovnih djelatnosti FHS-a usmjeren je različitim znanstvenim zadacima. Oni se konkretno očituju kroz projekte i programe na fakultetskoj, sveučilišnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini. Znatno broj naših zaposlenika ima iskustva u znanstvenoj inkluzivnosti te su bili ili jesu uključeni u različite istraživačke projekte na nacionalnoj ili međunarodnoj znanstvenoj razini. Rezultati njihova rada moraju biti prezentirani stručnoj i široj javnosti pa će u tom smislu poticati pripremu i organiziranje projektno vezanih znanstvenih skupova, simpozija, okruglih stolova, tribina i slično. *Strateškim programom znanstvenih istraživanja Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu u razdoblju od 2018. do 2023. godine* definirana su tri glavna smjera istraživanja Fakulteta hrvatskih studija: a) Hrvatski narodni i nacionalni identitet, b) Hrvatska kulturna povijest i c) Kulturološki odnosi u regionalnom, europskom i svjetskom kontekstu te bi navedeno trebalo služiti kao osnovna idejna koncepcija prilikom osmišljavanja fakultetskih projekata. Kako bi ovo bilo ostvarivo, potrebno je unaprijediti i osnažiti rad Službe za znanost i projekte na svim razinama, ali i ojačati ljudske i programske potencijale u Znanstvenom zavodu.

Treba istaknuti kako postoje primjeri dobre prakse u uspostavi kvalitetne suradnje i umrežavanja nastavnika-istraživača FHS-a s istraživačima iz drugih znanstvenih institucija, što će nastojati ostvariti i na razini Znanstvenoga zavoda. Poduzimane su određene aktivnosti kroz umrežavanje s domaćim i međunarodnim institucijama, što treba dodatno poticati. Smatram važnim sustavno razvijati mehanizme i nove aktivnosti za poticanje što efikasnije suradnje s relevantnim istraživačkim skupinama u zemlji i inozemstvu, kao i zajedničkoga korištenja infrastrukturnih kapaciteta FHS-a (arhiv, komunikološki praktikum itd.). Ovdje bih

istaknula da ću poticati stvaranje znanstvenih skupina (ne samo unutar Fakulteta nego i izvan njega), s ciljem povećanja znanstvene produktivnosti, povezanosti s relevantnim institucijama i ustanovama te prijave novih znanstvenih projekata. Također, potrebno je poticati istraživače FHS-a da javno prezentiraju rezultate svojih znanstvenih istraživanja, kako se rezultati istraživanja ne bi sveli na „istraživanje radi istraživanja“. Kroz ovaj segment dat će se prilika javne prezentacije svim djelatnicima u vlastitom doprinosu misiji i viziji razvoja FHS-a.

Jačanje utjecaja Fakulteta u postupku izrade i provedbe strateških dokumenata na državnoj, regionalnoj i područnoj razini je također moguće. U tom smislu treba intenzivirati suradnju između Fakulteta i resornih uprava i ministarstava, pri čemu je nužno jačanje prepoznatljivosti FHS kapaciteta. Jačanje strukovne prepoznatljivosti FHS moguće je kroz promociju znanstveno-istraživačkoga i stručnoga rada Fakulteta. Ova se promocija može ostvariti kroz posebne programe edukacija, stručna savjetovanja, organizaciju okruglih stolova i predavanja te kroz znanstvene i stručne publikacije. Jačanje suradnje s relevantnim ustanovama u javnom sektoru, gospodarstvu, komercijalizacija rezultata istraživanja i licenciranje intelektualnog vlasništva je nužno. To se može postići poticanjem inovativnosti, kroz naručena istraživanja i posebne programe edukacije na poslijediplomskim studijima Fakulteta te poticanjem izrade javno i društveno korisnih/ usmjerenih disertacija.

Doktorski studij FHS-a jest atraktivan, a daljnjim razvojem, osmišljavanjem novih doktorskih programa i osuvremenjivanjem postojećih, podizanjem kvalitete mentorskoga rada na studiju, organizacijom tematskih znanstvenih radionica i seminara za studente doktorskoga studija te povećanjem broja tzv. usmjerenih disertacija, može se kvalitetno zadržati razina atraktivnosti. Na Danu doktoranda, koji planiram uvesti, aktivno ću poticati naše kandidate te obrazovne razine na prezentaciju njihovih istraživačkih radova koje su izradili u okviru studija. Kao dodatnu motivaciju za njihovo sudjelovanje u istom, predložit ću sustav nagrađivanja najboljih radova. Zalagat ću se za stipendiranje doktoranada od strane domaćih te međunarodnih znanstvenih i stručnih institucija, javnih ustanova i udruga koje djeluju u skladu sa zadaćama, misijom i vizijom FHS-a, posebice u iseljeništvu.

Mišljenja sam kako bi bilo korisno pokrenuti specijalističke studije sukladno potrebama društva i postojećih globalnih okolnosti. FHS treba poticati odlazak mladih istraživača FHS-a na doktorska i postdoktorska usavršavanja na relevantnim znanstvenim institucijama u svijetu, što se smatra nužnim preduvjetom njihova razvoja kao produktivnih, međunarodno prepoznatljivih znanstvenika. Usavršavanja trebaju biti dio šire strategije vizije i misije FHS-a, u smislu tematskih okvira istoga (onoga na čemu FHS temelji svoj razvoj), jer će se na taj način razviti institucijska međunarodna prepoznatljivost.

Kako je jedan od temeljnih kriterija za dobivanje znanstvenih projekata, ali i znanstvenih potpora iz programskih ugovora broj publiciranih znanstvenih radova u časopisima koji su zastupljeni u bazama *Scopus* i *Web of Science* treba raditi i na omogućavanju objava radova naših nastavnika-istraživača upravo u časopisima indeksiranim u navedenim bazama. Također, objava znanstvenih radova indeksiranih u strukovno relevantnim bazama s najvišom kategorizacijom je jedan od temeljnih uvjeta za dobivanje

dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i znanosti, sukladno odredbama *Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju* (NN 45/09) i relevantnim podzakonskim aktima. Naime, visoka kvaliteta znanstveno-istraživačkoga rada na fakultetu mjeri se, prije svega, pokazateljima znanstvene produktivnosti fakulteta, odnosno njegovih djelatnika. Uza sve navedeno zadovoljavanje kriterija za napredovanje u pojedina znanstvena zvanja implicira visoku znanstvenu produktivnost. Sve navedeno govori u prilog potrebi jačanja znanstvene produktivnosti i smatram da je jedan od prioriteta daljnje razvoja FHS-a upravo povećanje broja i kvalitete znanstvenih radova u kvalitetnim časopisima. U tom smislu, predložit ću osnivanje Fonda za razvoj, čija bi temeljna uloga i svrha, između ostaloga bila, potpora jačanju znanstvene produktivnosti. U povećanju znanstvene produktivnosti naših nastavnika i asistenata svakako može pomoći i institucijski znanstveni časopis *Kroatologija*.

4.4. Časopis Kroatologija

Kroatologija je institucijski znanstveno-stručni časopis. Svojim sadržajem i tematskim područjima koje pokriva jedinstven je u RH te je mnogim autorima glavno mjesto gdje svoja istraživanja mogu objaviti u RH po svim standardima znanstvenoga publiciranja. Sadržajem, indeksiranošću, arhiviranošću, slobodnim pristupom, jasnoćom uputa, rokovima, transparentnošću recenzentskog postupka i kvalitetom uredničkoga rada ubraja se među kvalitetne znanstvene časopise.

Zaposlenici FHS-a rezultate svojih istraživanja predstavljaju na različitim znanstvenim i stručnim skupovima koje organiziramo ili suorganiziramo, ali i na domaćim i inozemnim znanstvenim i stručnim skupovima. Tim slijedom, svoje radove objavljuju u domaćim i inozemnim znanstvenim časopisima, a između ostaloga i u fakultetskom interdisciplinarnom znanstveno-stručnom časopisu *Kroatologija*. *Kroatologija* kao osnovnu ambiciju ima dostizanje A1 kategorizacije. Prvi korak ka ovome cilju je ostvareno redovito izlaženje. Kvalitetu objavljenih radova kao i zastupljenost radova iz drugih (interdisciplinarnih) polja treba dodatno potaknuti. Zalagat ću se da časopis *Kroatologija* bude promaknut iz A2 u A1 razinu u što kraćem roku, kako bismo imali međunarodno relevantan i afirmiran časopis u uglednim znanstvenim bazama.

4.5. Prezentacija znanstvenog rada

Uz prethodno navedene aktivnosti, koje mogu pomoći u stvaranju istraživačkoga okruženja i jačanju znanstvene produktivnosti na fakultetu, važno mjesto zauzima i popularizacija znanstvenoga rada na fakultetu. Jedan od ciljeva *Strategije istraživanja, transfera tehnologije i inovacija Sveučilišta u Zagrebu* (2014.) je: „Stvarati poticajno istraživačko okruženje“, koje obuhvaća, između ostaloga, i organiziranu promociju istraživačkih postignuća. *Strategija razvoja FHS-a* za naredno razdoblje treba odrediti promociju znanstvenoga rada kao ključnu stavku za jačanje znanstvene produktivnosti, naročito mladih djelatnika fakulteta.

Ukoliko ću biti izabrana za dekanicu usmjerit ću se na poticanje/motiviranje znanstvenika sa slabom produktivnosti za umrežavanje i stvaranje manjih ili većih (interdisciplinarnih) skupina znanstvenika na fakultetu kroz davanje aktivne podrške fakulteta (i financijski kroz Fond za razvoj) za prijave projekata (međunarodnih, nacionalnih, društveno atraktivnih i sl). koji će omogućiti da se neprepoznati i neiskorišteni potencijali trenutno slabije produktivnih znanstvenika bolje iskoriste. Također ću poticati i sve nastavnike na suradnju sa Znanstvenim zavodom. Ovom suradnjom nastavnici bi bili usmjereniji na istraživačke kompetencije te bi bili u prilici publicirati barem jedan pregledni znanstveni rad godišnje. Svakako tu naglašavam potencijal našega časopisa *Kroatologija* za publiciranje upravo takvih radova. Time će se povećavati broj radova u našem časopisu, kao i radova koji se publiciraju na razini fakulteta. Naše znanstvenike koji rade na međunarodnim ili nacionalnim znanstvenim projektima ili projektima suradnje s relevantnim javnim institucijama i ustanovama podupirat ću na način da će Služba za znanost i projekte imati obvezu aktivno pomagati svaki takav projekt (kroz administrativno praćenje, javnu nabavu i sl).

5. Razvojno-stručni rad

U temeljne djelatnosti FHS-a, pored znanstvene i nastavne djelatnosti, pripada i razvojno-stručni rad. Budućom *Strategijom razvoja FHS-a* strateški cilj fakulteta treba biti jačanje regionalne konkurentnosti. Ona može biti temeljena na snažnoj povezanosti fakulteta s tijelima javnih institucija i ustanova u okruženju, jakoj alumni organizaciji i područno prepoznatljivim programima cjeloživotnoga obrazovanja i usavršavanja.

Sudjelovanje djelatnika FHS-a u visokostručnim projektima, ekspertizama, elaboratima, stručnim nadzorima, revizijama projekata, programima cjeloživotnoga obrazovanja i ljetnim školama, značajne su za razvoj ukupnih djelatnosti fakulteta.

Kroz povezivanje i suradnju s relevantnim ustanovama i institucijama, ostvaruju se vrlo vrijedni kontakti s vanjskim dionicima, prije svega bivšim studentima fakulteta, koji čine jezgru alumni organizacije FHS-a. Nažalost, alumni organizacija AMAC SC nije iskoristila sve mogućnosti, naročito u dijelu razvijanja suradnje između FHS-a i tvrtki i drugih institucija u kojima rade bivši studenti FHS-a. Potrebno je dodatno poticati naše nastavnike na davanje znanstvenog i/ili stručnog mišljenja i stajališta o svim bitnim pitanjima razvoja hrvatskog društva te njihove primjene.

FHS mora imati puno uspješniju suradnju s javnim institucijama, ali i ostalim srodnim pravnim subjektima u RH. Potrebna je jaka kampanja prema svim važnim dionicima javnih ustanova te lokalnih i regionalnih samoupravama gdje možemo ponuditi svoju kvalitetnu uslugu. Zalagat ću se za potpisivanje okvirnih ugovora i/ili sporazuma o suradnji s relevantnim institucijama i ustanovama, prije svega radi ostvarivanja zajedničkih istraživačkih i stručnih projekata s konkretnom primjenom. Tu ću maksimalno iskoristiti svoje znanje, iskustvo i kontakte koje sam ostvarila u svom profesionalnom i dosadašnjem stručnom radu.

Pri tome očekujem angažman svih djelatnika fakulteta kako bi bili što prepoznatljiviji. Isto tako očekujem da svi naši voditelji projekata u iste uključe studente, kako bi se ojačao izravan kontakt studenata s javno-primjenjivom komponentom.

Za FHS je izuzetno važno da djelatnici fakulteta stalno razvijaju svoje stručne kompetencije i profesionalne sposobnosti, zbog njihova osobnoga razvoja i napredovanja, ali i zbog daljnjega jačanja konkurentnosti fakulteta. U tom smislu treba poticati sve djelatnike da aktivno sudjeluju u izradi visokostručnih projekata, kako bi svoja teorijska znanja upotpunili i oplemenili praktičnim spoznajama. Podupirem sve oblike neformalnoga obrazovanja djelatnika fakulteta, prije svega njihovo sudjelovanje na stručnim skupovima, seminarima, radionicama i okruglim stolovima o temama iz područja djelovanja fakulteta, kao i njihovo aktivno sudjelovanje u radu različitih stručnih udruga. Umrežavanje je bitno za poslovanje FHS-a. Djelatnici fakulteta, a napose odgovorne osobe fakulteta trebaju pohađati specijalističke edukacije upravljanja ljudskim, materijalnim i financijskim resursima.

Podržavat ću da se fakultet prijavljuje na različite infrastrukturne projekte nabave znanstvene opreme, no pri tome moramo biti umreženi i imati jasnu zajedničku politiku nabavljanja opreme na razini fakulteta. Osim navedenog, nova oprema će uvelike pridonijeti i kvalitetnijem obrazovanju studenata kako bi nakon završetka studija bili kompetentniji na tržištu rada.

5. 1. Knjižnica i nakladnička djelatnost

Kako bi se studentima i nastavnicima osigurala građa za rad (elektroničke knjige i sl.) potrebno je popratiti suvremene trendove u knjižničarstvu koji bi se primijenili u radu Knjižnice. S obzirom na programsko i strukovno usmjerenje, poticat ću pretplatu na relevantne znanstvene časopise i razmjenu takvih časopisa s časopisom *Kroatologija*.

U pogledu nakladničke djelatnosti poticat ću znanstveno-nastavne djelatnike na prijavu na različite natječaje za financijsku potporu te na objavljivanje radova u fakultetskoj nakladi. Nastavit ću s primjerom dobre prakse prepoznavanja znanstvenih radova naših djelatnika, kako kroz nagrađivanje radova međunarodne vidljivosti, tako i kroz inicijativu organiziranja predstavljanja knjiga i udžbenika naših djelatnika na fakultetskoj razini.

6. Osiguravanje kvalitete

Postizanje visoke kvalitete obrazovnoga procesa i znanstveno-istraživačkoga rada na fakultetu spada u temeljne strateške ciljeve fakulteta koje treba definirati i novom *Strategijom razvoja FHS-a*. Zauzimat ću se da se djelatnici ne skrbe samo o svojim ustrojbenim jedinicama i područjima rada, nego i o dobru čitave fakultetske zajednice kako bi se stvorila što funkcionalnija cjelina unatoč brojnosti ponuđenih sadržaja. Iako odsjeci na temelju svih

studijskih programa kroz ponudu predmeta na drugim studijskim programima mogu pridonijeti i već pridonose toj funkcionalnosti i cjelovitosti fakulteta, vrlo značajnu ulogu u tom imaju i druge ustrojbene jedinice.

Na sjednici Znanstveno-nastavnog vijeća HS-a u ožujku 2019. usvojen je *Pravilnik o sustavu osiguravanja kvalitete*.²⁰ Ovaj Pravilnik je u cijelosti usklađen sa Standardima i smjernicama za osiguranje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja iz 2005. godine, Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09) te Pravilnikom o sustavu osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Zagrebu iz 2018. godine. Imenovano je Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom na FHS-u²¹ u kojem ne sudjeluje Uprava fakulteta kako bi se izbjegao sukob interesa.

Očekujem da će se proces implementacije cjelovitoga sustava osiguravanja kvalitete nastaviti i u narednom razdoblju. Posebno ću poticati razvoj kulture kvalitete, temeljene na izvrsnosti u obrazovnom, znanstveno-istraživačkom i stručnom radu. Smatram da u tome trebaju sudjelovati svi unutarnji dionici FHS-a, uključujući i studente, a svakako je potrebno uključiti i relevantne vanjske dionike.

Sustav nagrađivanja izvrsnosti u poučavanju, akademskoj uspješnosti i suradnji s institucijama van akademskog korpusa nije dovoljan i postoji samo za objavljivanje radova. Predložila bih da se svake godine dodjeljuje godišnja nagrada za znanost i godišnja nagrada za najbolji kolegij (e-kolegij) prema ocjeni povjerenstva, koje bi činili nastavnici i predstavnici studenata, prema objektivnim i prethodno definiranim kriterijima. Da bi sve to moglo ostvariti predložit ću izradu novoga Pravilnika o nagradama i priznanjima FHS-a, koje bi donijelo Fakultetsko vijeće, temeljem rada radne skupine koju će imenovati Fakultetsko vijeće, ne nužno iz redova članova ovoga tijela. Također, na Dan FHS-a svakako treba javno dodijeliti nagrade/priznanja djelatnicima za dugogodišnji rad i vjernost našoj ustanovi (npr. za 10, 20, 30 i 40 godina neprekidnog rada).

Smatram da se postojeće ankete moraju unaprijediti. Naime, osim što se trebaju analizirati rezultati postojećih anketa, treba kreirati i ankete koje će biti posebno usmjerene prema znanstveno-nastavnom, nastavnom i suradničkom osoblju, a odnose se na unaprjeđenje kvalitete i efikasnosti znanstveno-istraživačkoga i stručnog rada na fakultetu. Poticat ću nastavnike fakulteta da definiraju ključna pitanja u anketama na koja bi dali vlastite prijedloge unaprjeđenja kvalitete. Cilj takvih novih anketa bio bi sinergijsko djelovanje svih fakultetskih tijela/odbora, ne samo Povjerenstva za upravljanje kvalitetom i Uprave fakulteta. Unaprjeđenje kvalitete nastavnog procesa na fakultetu može se ostvariti kroz:

- završetak svih prijedloga novih studijskih programa (preddiplomskih i diplomskih), usklađenih sa zahtjevima HKO-a, te njihovo upućivanje u postupak reakreditacije ili akreditacije;

²⁰https://www.hrstud.unizg.hr/news/39248/ZNV_20190327_6b_Pravilnik_o_sustavu_osiguravanja_kvalitete.pdf

²¹ https://www.hrstud.unizg.hr/dekanat/ostala_tijela/povjerenstvo_za_osiguravanje_kvalitete

- koordinaciju s nadležnim sektorskim vijećem i nadležnim ministarstvom oko završetka postupka priznavanja standarda zanimanja i standarda kvalifikacija (osobno ću se angažirati da se naši prijedlozi prema nadležnim vanjskim tijelima za vrednovanje i priznavanje standarda zanimanja i standarda kvalifikacija što prije uzmu u obzir i rješavaju u najbržem mogućem roku);
- aktivnu suradnju sa studentima o svim temama koje su od interesa za naše studente; studenti će na svaki prijedlog koji daju kroz studentske ankete, tribine ili radionice na specifične studentske teme, za koje ću se zalagati da se redovito organiziraju u suradnji sa Studentskim zborom, dobiti povratnu informaciju je li prijedlog prihvaćen i na koji način, od strane nadležnih tijela fakulteta (Povjerenstva za upravljanje kvalitetom);
- usmjeravanje na rješavanje pitanja poboljšanja akademskog uspjeha svih studenata. Zalagat ću se za definiranje konkretnih mjera za poboljšanje akademskog uspjeha.

I mišljenje javnosti o znanstveno-istraživačkom i stručnom radu je od velike važnosti ne samo u smislu kvalitete projekata (koji trebaju biti javni), već i u smislu promidžbe FHS-a. Izjave, tj. objave u javnim medijima moraju biti potkrijepljene od naših najboljih znanstvenika i nastavnika iz pojedinog područja. U tom pogledu predložit ću Fakultetskom vijeću protokol davanja informacija medijima, ne dovodeći u pitanje slobodu mišljenja pojedinaca.

7. Etika

Pitanje etike postaje sve prisutnije u suvremenom stručnom i javnom diskursu. Sveprisutno je i u djelovanju Sveučilišta u Zagrebu, ali i na ostalim hrvatskim sveučilištima. Etički kodeks Sveučilišta u Zagrebu donesen je 2007. godine te je kao takav implementiran i u strukovno funkcioniranje Fakulteta hrvatskih studija. Kao višegodišnja predsjednica Etičkog povjerenstva FHS-a ističem kako naše institucijsko povjerenstvo

- postupa sukladno moralnim načelima, načelima profesionalne etike i Etičkomu kodeksu Sveučilišta u Zagrebu,
- prati primjenu Etičkoga kodeksa Sveučilišta u Zagrebu,
- promiče etička načela i vrjednote,
- promiče etično ponašanje u profesionalnom i javnom djelovanju pripadnika sveučilišne zajednice Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu; u

međusobnim odnosima zaposlenika, vanjskih suradnika i studenata; nastavnoga i nenastavnoga osoblja; osoblja i studenata, te među studentima,

- provodi postupke sukladno Etičkomu kodeksu Sveučilišta u Zagrebu,
- pomaže ostvarivanju zajedničkoga dobra i javnoga interesa, izgradnji dostojanstva i ugleda Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, povjerenju društvene i akademske zajednice u sustav visoke naobrazbe.²²

Jedan od ciljeva mog dekanskog mandata tiče se i ove važne komponente koja utječe na stav o radu FHS-a, ali i Sveučilišta u Zagrebu u cjelini. Mišljenja sam kako u međuinstitucijskoj suradnji možemo ostvariti vidljive rezultate kvalitetnih etičkih normiranja, koja trebaju postati model uvriježenog ponašanja prihvaćen i od strane šire društvene zajednice.

²² https://www.fhs.unizg.hr/dekanat/ostala_tijela/eticko_povierenstvo

8. Zaključak

Predloženi program rada dekana za mandatno razdoblje akademskih godina 2023./2024. – 2025./2026. rezultat je mojeg rada i stečenih iskustava i znanja u obavljanju niza dužnosti na FHS-u, od rada u Etičkom povjerenstvu sastavnice, obavljanja funkcije predstojnice Odsjeka, višegodišnjim vođenjem doktorskog studija povijesti, provođenja reakreditacije preddiplomskog i diplomskog studija Povijesti te pripreme i reakreditacije poslijediplomskog doktorskog studija Povijesti, do sudjelovanja u radu nizu fakultetskih povjerenstava (Povjerenstvo za reformu i izradbu studijskih programa Hrvatskih studija, Radne skupine za izradu prijedloga reformiranog studija povijesti, Povjerenstvo za međunarodnu suradnju i studentsku mobilnost na Odsjeku za povijest, Radna skupina za hrvatsku kulturnu povijest Hrvatskih studija) i te sudjelovanju u uredništvu institucijskoga časopisa FHS-a *Kroatologija*.

Ovaj program, osim što je moje viđenje budućega razvoja FHS-a, on je ujedno i posljedica razmišljanja drugih djelatnika, koji su svojim radom doprinijeli jačanju kvalitete i prepoznatljivosti znanstveno-nastavnoga i stručnoga rada.

Iz prikazanih smjernica razvoja nastavne, znanstveno-istraživačke i stručne djelatnosti fakulteta, ovdje izdvajam najznačajnije mjere i aktivnosti koje smatram potrebnim provesti u navedenom mandatnom razdoblju:

- Izraditi novu strategiju razvoja FHS-a, koja će biti komplementarna sveučilišnoj strategiji razvoja, ali koja će u cijelosti odrediti specifične razvojne projekcije i strateške ciljeve znanstveno-istraživačkoga rada na FHS-u u skladu s novim politikama i novim generacijama studenata;
- Reakreditacija novih studijskih programa FHS-a i razvoj novih diplomskih studijskih programa na engleskom jeziku koji trebaju biti usklađeni sa sličnim programima relevantnih visokoobrazovnih institucija i s potrebama tržišta rada;
- Primjena mjera za poboljšanje prolaznosti studenata na više godina studija i za povećanje broja studenata koji upisuju preddiplomski i diplomski studij;
- Poticati sklapanja i obnavljanje svih oblika ugovora i/ili sporazuma o znanstvenoj i/ili stručnoj suradnji s relevantnim državnim i javnim institucijama te srodnim strukovnim ustanovama;
- Jačati prepoznatljivost u društvu kao važne odrednice FHS-a u trećem desetljeću 21. stoljeća;
- Uključivanje studenata u kompetitivna istraživanja (uključenje u istraživačke aktivnosti);
- Jačanje i razvoj kapaciteta Znanstvenoga zavoda, kao temeljne znanstvene ustrojbene jedinice FHS-a, te potpora u kreiranju razvoja nastavnoga, znanstvenoga i visokostručnog rada na FHS-u;
- Poticanje/motiviranje znanstvenika za umrežavanje i stvaranje manjih ili većih (interdisciplinarnih) skupina znanstvenika na fakultetu kroz davanje aktivne podrške

fakulteta (i financijski kroz Fond za razvoj) za prijave projekata (međunarodnih, nacionalnih, regionalnih i sl.), koji će omogućiti da se neiskorišteni potencijali znanstvenika bolje iskoriste;

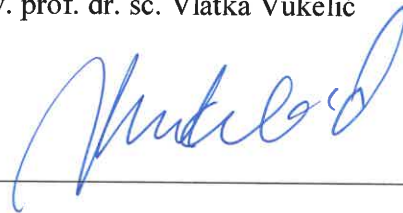
- Uspostava kvalitetnoga i svrshodnoga sustava napredovanja znanstvenika, nastavnika i stručnjaka;
- Izrada pravednoga i učinkovitoga sustava nagrađivanja izvrsnosti u poučavanju, akademskoj uspješnosti i znanstvenom radu na FHS-u;
- Unapređenje nastavničkih kompetencija djelatnika FHS-a u znanstveno-nastavnim i suradničkim zvanjima, kroz primjenu inovativnih metoda poučavanja;
- Podrška modelu studentske stručne prakse, koja će biti izražena u ishodima učenja i usklađena s odgovarajućim standardima kvalifikacija;
- Osiguranje institucionalne potpore kroz smislen rad Službe za znanost i projekte te prijave znanstveno-istraživačkih projekata na međunarodnim natjecanjima (EU fondovi, regionalni fondovi) te natjecanjima Hrvatske zaklade za znanost;
- Jačanje institucionalne potpore (kroz Fond za razvoj) radi povećanja znanstvene produktivnosti u cilju povećanja broja objavljenih znanstvenih radova u znanstvenim časopisima, zastupljenima u bazama *Current Contents*, *Web of Science* i *Scopus*;
- Pružanje podrške znanstvenim časopisima FHS-a za stvaranje preduvjeta oko stjecanja kategorizacije A1;
- Povećanje dvosmjerne mobilnosti nastavnika i studenata, prije svega kroz intenzivnije korištenje programa Erasmus+ i CEEPUS²³ i stimulativne mjere (kroz Fond za razvoj);
- Jačanje promidžbe nastavnoga, znanstveno-istraživačkoga i visokostručnoga rada na FHS-u, u koordinaciji Odbora za promidžbu FHS-a i institucijskih stručnjaka komunikologa;
- Stvaranje preduvjeta i osiguravanje financijskih i materijalnih resursa da FHS bude domaćin različitih događanja u poljima za koja smo kao ustanova registrirani, primjerice savjetovanja, radionica, okruglih stolova, kongresa itd.;
- Osiguranje institucionalne potpore za unapređenje postojećih (PPDMN) i pokretanje novih programa cjeloživotnoga obrazovanja;
- Uključivanje alumni organizacije FHS-a (AMAC-SC) u programe cjeloživotnoga obrazovanja, organizacije stručnih predavanja, seminara itd.;
- Poticanje studentskih aktivnosti i studentskih projekata u okviru studentskih udruga te poticanje nastavnika FHS-a za uključivanje studenata u fakultetske znanstveno-istraživačke i stručne projekte;
- Uključivanje studenata u pitanja koja su vezana za studij, pogotovo reakreditacijske procese;
- Nastavak procesa implementacije sustava osiguravanja kvalitete u svim područjima i na svim razinama djelovanja fakulteta;
- Povećanje vidljivosti, prepoznatljivosti i zastupljenosti FHS-a u tijelima i institucijama visokoga obrazovanja i znanosti.

²³ <http://www.unizg.hr/suradnja/međunarodna-razmjena/razmjena-studenata/studijski-boravak/ceepus/>

Ovaj program rada dekanice ne mogu ostvariti bez pune potpore i suradnje svih djelatnika FHS-a i studenata. Svoja iskustva u dugogodišnjem radu na FHS-u od 2004. u svojstvu zaposlenika, ali i studenta od 1997. do 2002. i 2006. do 2011., nastojat ću maksimalno koristiti u cilju jačanja našeg znanstveno-istraživačkoga i stručnoga potencijala. Vjerujem u budućnost našeg fakulteta, a uz realizaciju spomenutih mjera i aktivnosti navedenih u ovom programu i nadam se da ću u tome imati podršku svih djelatnika fakulteta, uključujući Sveučilište u Zagrebu, resorno ministarstvo i ostale relevantne subjekte.

Naša skromna institucijska tradicija nije i naš nedostatak, štoviše, to je naša prednost, s obzirom da realno formativno razdoblje tek nastupa. Zajedno, uz ostvarene zakonske preduvjete, možemo postaviti zdrave, realne i nadasve potrebne modele institucijskog razvoja i identitetski prepoznatljivog oblikovanja. Takva institucija može biti spremna za sve izazove i promjene postmodernoga društva. Znanje i iskustvo naših djelatnika i naši bivši studenti zaposleni u mnogim hrvatskim i inozemnim institucijama i ustanovama kapital su za bolji i svrsishodniji napredak fakulteta.

izv. prof. dr. sc. Vlatka Vukelić

U Zagrebu, 5. rujna 2022.

Zahvala

Zahvaljujem stručnim službama FHS-a i dobronamjernim kolegama na dostavi pojedinih podataka vezanih za program rada dekana.

Također, zahvaljujem svim kolegicama i kolegama koji su mi iskazali potporu za kandidaturu za dekanicu FHS-a te sugestijama pomogli u cjelovitom oblikovanju ovoga Programa.